

แนวการจัดกิจกรรม

การเรียนการสอนข้อมูลสารสนเทศ

ศูนย์พัฒนาหลักสูตร

กรมวิชาการ

นวกการจัดกิจกรรม

การเรียนการสอนข้อมูลสารสนเทศ

แนวการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้การสอนข้อมูลสารสนเทศ

@ ลิขสิทธิ์ของศูนย์พัฒนาหลักสูตร

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

พิมพ์ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2543

จำนวนพิมพ์ 100,000 เล่ม

ISBN 974-268-8923

พิมพ์ที่โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

2249 ถนนลาดพร้าว วังทองหลาง กรุงเทพมหานคร

คำนำ

ในสังคมยุคที่เทคโนโลยีสารสนเทศเกิดขึ้นมากมายและแพร่หลายได้อย่างรวดเร็ว มีผลทำให้สถานศึกษาและครูผู้สอนต้องจัดกระบวนการการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวได้ทันการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ สามารถพิจารณาเลือกใช้และมีพฤติกรรมทางด้านสารสนเทศ ให้เกิดประโยชน์เหมาะสมพอดี กับตัวเอง และสังคม

กระทรวงศึกษาธิการตระหนักดีถึงความเปลี่ยนแปลงของสังคม และความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงได้มอบให้กรมวิชาการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนข้อมูลสารสนเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน สำหรับสถานศึกษา ทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

กรมวิชาการหวังว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนข้อมูลสารสนเทศ จะมีประโยชน์ต่อสถานศึกษาในการนำไปพิจารณาปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความต้องการ เพื่อเตรียมพร้อมเยาวชนสำหรับการดำรงชีวิต การศึกษา การประกอบอาชีพ และการเป็นพลเมืองดีในสังคมต่อไป

อ.ร.ง. ✓

(นายอำรุง จันทวานิช)
อธิบดีกรมวิชาการ

สารบัญ

หน้า

คำนำ

บทนำ

● จุดมุ่งหมายในการจัดการเรียนการสอนข้อมูลสารสนเทศ	2
● วิสัยทัศน์หลักสูตรการเรียนการสอน	2
แนวทางการจัดการเรียนการสอนข้อมูลสารสนเทศในสถานศึกษา	8
● องค์ความรู้ในการจัดการเรียนการสอน	9
● ก้าวใหม่ของกระบวนการและรูปแบบการเรียนรู้	12
● การจัดการเรียนการสอนเรื่องข่าว เหตุการณ์ และวันสำคัญ ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)	13
● อดีต ปัจจุบัน อนาคต : ข้อสังเกตเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอน	24
● ทางเลือกของเวลาเรียน	26
● กิจกรรมการเรียนรู้ทางสารสนเทศ “กลุ่มสนทนา”	27
● กิจกรรม “ชมรมข่าวสาร”	31
● กิจกรรม “แมวมองนักสารสนเทศ”	35
● กรณีตัวอย่าง	39
บริบททางด้านคุณธรรม จริยธรรมในการจัดการเรียนการสอน	73
บรรณานุกรม	81
ภาคผนวก	83

ความเจริญก้าวหน้าของสังคม ในยุคที่เทคโนโลยีข้อมูลข่าวสารเกิดขึ้นมากมายและแพร่หลายได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งทำให้เกิดปัญหาในการปรับตัวของผู้คนในสังคมว่าจะอยู่รอดอย่างดีได้อย่างไรในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็วดังกล่าว จึงไม่พ้นภาระที่โรงเรียนและผู้สอนจะต้องตระหนักในเรื่องนี้เพื่อหาทางที่เหมาะสมในการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสที่จะแสวงหา เรียนรู้เรื่องราว เหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น ที่มีผลกระทบต่อนตนเอง และส่วนรวมสามารถปรับตัวและเลือกใช้ข้อมูลสารสนเทศ มาให้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิต สามารถแก้ปัญหาในการดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

กระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักในข้อเท็จจริงของกระแสโลกาภิวัตน์และการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของระบบข้อมูลสารสนเทศ ดังกล่าว จึงเห็นความสำคัญของการเรียนการสอนในเรื่องข่าว เหตุการณ์ ข้อมูลสารสนเทศในสถานศึกษา ทุกระดับ และได้มอบให้กรมวิชาการจัดทำ **แนวการจัดการเรียนการสอนข้อมูลสารสนเทศในสถานศึกษา** ทั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์เบื้องต้นในการดำเนินงานคือ เพื่อให้สถานศึกษานำไปพิจารณาปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอน ในปีการศึกษา 2543 ต่อจากนั้น จะเป็นการขยายผลการดำเนินการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาทั่วไป ทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา โดยการจัดดำเนินการเอง ซึ่งเป็นการกิจของสถานศึกษาที่เปิดกว้างไว้ ตามแนวทางของ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

จุดมุ่งหมายการเรียนรู้การสอนข้อมูลสารสนเทศ

จุดมุ่งหมายในการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศมีดังนี้

- เพื่อพัฒนาความสนใจและตระหนักในคุณค่าของข้อมูลสารสนเทศที่มีต่อการดำเนินชีวิต
- เพื่อสร้างเสริมวิจารณญาณ วิสัยทัศน์ และทักษะในการรู้จักเลือกสรรข้อมูลสารสนเทศมาใช้ประโยชน์แก่ตนเองและส่วนรวม
- เพื่อพัฒนาและสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรมต่างๆ ในด้านข้อมูลสารสนเทศในการดำรงชีวิต และในการประกอบอาชีพ
- เพื่อพัฒนาและส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์เกี่ยวกับระบบข้อมูลสารสนเทศ

วิสัยทัศน์หลักสูตรการเรียนการสอนข้อมูลสารสนเทศ

การให้ความสำคัญในเรื่องการเรียนรู้ข้อมูลสารสนเทศ มิได้เกิดขึ้นเฉพาะในขณะนี้ ดังจะเห็นได้จากหลักสูตร โดยเฉพาะหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ซึ่งได้กำหนดหลักสูตรไว้ในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตทุกระดับชั้น (ป.1-2, ป.3-4, ป.5-6) ในหน่วยที่ชื่อว่า ข่าวเหตุการณ์ และวันสำคัญ ซึ่งโดยทั่วไปโรงเรียนมีการสอนตามหลักสูตรอยู่แล้ว แต่เมื่อความเปลี่ยนแปลงของสังคมทางด้านข้อมูลข่าวสารในด้านต่างๆ เกิดขึ้นมากมาย จึงต้องพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ให้รับกับสภาพการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม ในข้อเท็จจริงย่อมตระหนักกันดีว่า หลักสูตรการเรียนการสอนนั้นสามารถจัดให้ยืดหยุ่น ปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ทันสมัย รับกับสภาพความก้าวหน้า ความเปลี่ยนแปลงต่างๆ และอาจมีอุปสรรค ข้อขัดข้องเกี่ยวกับความเคยชินในการผูกติดอยู่กับหลักสูตร

กำหนดไว้ในรูปแบบและสาระที่เป็นทางการ จึงทำให้การจัดการเรียนการสอนขาดประสิทธิภาพไปบ้าง

เมื่อเอ่ยถึงเรื่องของข่าว เหตุการณ์ ก็อาจทำให้นักถึงแหล่งข่าวและเนื้อหาข่าว สำหรับแหล่งข่าวอาจนึกถึง หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ และเนื้อหาข่าว อาจนึกถึง ข่าวชาวบ้าน ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ เป็นต้น แต่ในปัจจุบัน ประเด็นในเรื่องของข้อมูลข่าวสารจะต้องมีความหมายและความสำคัญมากกว่านั้น ซึ่งมีผลต่อการดำรงชีวิตของประชาชนทั่วไป ยกตัวอย่างเช่น ระบบเครือข่าย (อินเทอร์เน็ต) ซึ่งมีประโยชน์สามารถทำให้มีการรับส่งข้อมูล ข่าวสารได้อย่างแพร่หลาย รวดเร็ว ซึ่งในการนี้ก็มีประเด็นปัญหาทางด้านคุณธรรม จริยธรรมด้วย

ดังนั้น ในประเด็นทางการศึกษาจำเป็นจะต้องปรับวิสัยทัศน์และแนวทางในการดำเนินการอย่างไร ในเบื้องต้น จะยกตัวอย่างของประเทศสหรัฐอเมริกา มลรัฐฟลอริดา ซึ่งเป็นประเทศที่มีความก้าวหน้าในเรื่องของข้อมูล สารสนเทศอย่างมาก ได้กำหนดมาตรฐานของผู้จบการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ผู้จบการศึกษาพื้นฐานจะต้องรู้จักใช้ข้อมูลข่าวสารอย่างมีประสิทธิภาพ ใช้คำว่า Information manager และสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ใช้คำว่า Effective communicator ซึ่งเป็นการมอง 2 ทาง คือ เป็นทั้งผู้ให้ และผู้รับข้อมูลข่าวสารที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งนั่น คือ ประเด็นของ **คุณภาพการศึกษา** ซึ่งประเทศไทยเราจะต้องมีการตั้งเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษาอย่างไร จึงจะตรงเป้าหมายและสอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงและบริบทต่างๆ

บริบทของสังคมไทย สำหรับประเทศไทยสิ่งจำเป็นที่จะต้องพิจารณา คือ บริบทของสังคมไทย แม้ในปัจจุบันนี้ คำว่า “โลกาภิวัตน์” จะเป็นที่รู้จักกันอย่างติดปากของคนไทยทั่วไปแล้วก็ตาม แต่หากจะพิจารณาให้ละเอียดขึ้นไปอีก จะเห็นว่าภายใต้บริบทของคำๆ นี้มีความหมายที่ครอบคลุมไปถึงวิถีชีวิตที่ต้องก้าวไปพร้อมๆ กับการเปลี่ยนแปลงของสังคม ด้วย ในมุมมองนี้ เราคงต้องทบทวนกันใหม่ว่า สมาชิกของสังคมไทยจะต้องปฏิบัติตนอย่างไร จึงจะก้าวเดินไปพร้อมกับสังคมโลกได้อย่างมีความสุข ตามสภาพความพร้อมด้านต่างๆ ที่เป็นของสังคมไทยเราเอง ข้อมูลข่าวสารที่เกิดขึ้นมากและเปลี่ยนแปลงไปเร็วมาก จะเป็นประโยชน์แก่การ รู้จักเลือกใช้ให้เหมาะสมกับบรรยากาศของสังคมไทยเราเอง เพียงใด

การเรียนรู้ของเด็กในด้านการใช้ประโยชน์จาก “สารสนเทศ” จึงต้องเป็นไปอย่างทั่วถึง ครอบคลุมจากระดับอุดมศึกษา ลงมาถึงระดับประถมศึกษา เนื่องจากเป็นสภาพแวดล้อมที่ทุกคนเผชิญหน้าอยู่โดยแท้ แม้แต่เด็กเล็กๆ ก็รู้จักเทคโนโลยีในยุคนี้กันแล้ว ดังนั้นการจัดการเรียนรู้จึงต้องมี

ทิศทางอันแน่ชัดว่า อนาคตสมาชิกสังคมไทยที่จะเติบโตขึ้นเป็นกำลังของสังคม จะมีวิจารณญาณต่อการสื่อสารสนเทศให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวมได้อย่างไร จึงจำเป็นต้องวางแนวทางการศึกษาด้านสารสนเทศ ให้เป็นพื้นฐานของชีวิตเสียตั้งแต่เริ่มต้นวัยเรียนระดับประถมศึกษาเป็นต้นไป

ทั้งนี้ กระบวนการเรียนการสอนใน **ระดับประถมศึกษา** จึงอาจเริ่มต้นจากการจัดประสบการณ์ให้เด็กรับรู้มูลสารสนเทศต่างๆ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การวิพากษ์ วิจารณ์ วิเคราะห์ การยอมรับความเห็นที่ต่างกัน การหาแนวทางแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในสังคม การให้คุ้นคำต่อสิ่งที่เด็กประทับใจ การเห็นประโยชน์ของข่าวสารประเภทต่างๆ ฯลฯ รูปแบบหนึ่งของการเรียนรู้ด้านสารสนเทศ อาจเริ่มจากวิธีให้เด็กรู้จักการฟัง การรับรู้ข่าวสารร่วมกัน โดยใช้รายการข่าวจากสื่อประเภทวิทยุ หรือโทรทัศน์ ให้เด็กจัดกลุ่มฟังและอภิปรายร่วมกัน อย่างไรก็ตาม กระบวนการเรียนการสอน ควรขยายขอบเขตของการรู้จักจัดกลุ่มสนทนา จากหัวข้อข่าว เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน ไปสู่หัวข้ออื่นๆ ทั่วไปที่เกี่ยวข้องผูกพันกับชีวิตจริงที่เด็กได้พบเห็นมา และสนใจที่จะนำมาสนทนาร่วมกัน เพื่อการประยุกต์ใช้แนวปฏิบัติที่คิดได้ร่วมกัน ประเด็นสำคัญที่ผู้สอนพึงติดต่อไปคือ การสร้างเสริมเจตคติของเด็กที่รักจะจัดกลุ่มสนทนา ให้เป็นแบบแผน **พฤติกรรมอันถาวร** ติดตัวเด็กไปที่จะพูดคุยกันได้ทุกเรื่อง เพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ทั้งต่อตนเองและส่วนรวม จากการเรียนในทุกเนื้อหาวิชาของระดับประถมศึกษา

เมื่อเด็กเข้าสู่ **ระดับมัธยมศึกษา** กระบวนการเรียนการสอนด้านสารสนเทศควรขยายขอบเขตทั้งในด้านการจัดประสบการณ์ให้แก่เด็ก ได้แลกเปลี่ยนทัศนะด้านข้อมูลข่าวสารในวงกว้างมากขึ้น ประสบการณ์การเรียนรู้ในระดับมัธยมศึกษาอาจมีจุดเน้นที่ **เจตคติที่ดีในเชิงวิชาชีพด้านสารสนเทศ เพื่อประโยชน์แก่ตนเองและส่วนรวม** โดยเลียนแบบสังคมจริงนอกระบบโรงเรียน เนื้อหาวิชาที่จะเรียนรู้ อาจจัดเป็นกิจกรรมหรือวิชาเลือกเสรี มีจุดเน้นที่การเรียนเนื้อหาเหล่านั้นๆ ที่เด็กจะเลือกเรียนรู้ตามความสนใจและเจตคติ

ส่วนตัวที่เด็กสร้างขึ้นได้เอง เพื่อที่จะศึกษาต่อไปในระดับอุดมศึกษา ซึ่งมี
เป็นคณะวิชาที่น่าสนใจแล้ว เช่น คณะสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
เป็นต้น หรือแม้จะไม่ได้เรียนต่อในระดับอุดมศึกษา เด็กก็จะมีเจตคติและม
มองที่ดี ในการนำประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศ ไปประยุกต์ใช้กับกา
ประกอบอาชีพต่างๆ การดำรงชีวิตประจำวัน หรือในรูปแบบการเรียนนอ
ระบบ และตามอัธยาศัย อันเป็นเป้าหมายของการเรียนรู้ตลอดชีวิตขอ
ประชาชนทุกคน ประเด็นสำคัญที่ครูผู้สอนพึงพิจารณาต่อไปคือ การเส
สร้างเจตคติที่ดีต่อการรักที่จะทำประโยชน์ให้แก่สังคมส่วนรวมให้เป
แบบแผน พฤติกรรมอันถาวร ของการทำงาน การประกอบอาชีพ การดำ

ชีวิต ที่เห็นแก่ประโยชน์ของส่วนรวมและการอยู่ร่วมกันในสังคมเดียวกันได้
อย่างสันติ ไปพร้อม ๆ กับสังคมโลก

กระบวนการเรียนการสอนทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา
เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ดังกล่าว จึงมีประเด็นที่ต้องพิจารณา ได้แก่ **บริบทของ
สังคมไทย** ที่จำเป็นในการเรียนรู้ของเด็ก ทั้งนี้อาจพิจารณาถึง

- จุดมุ่งหมายการเรียนรู้ด้านสารสนเทศ
- วิสัยทัศน์
- จริยธรรมที่ต้องมีพร้อมกันไปกับการดำเนินชีวิตในสังคมสาร-
สนเทศ
- สภาพแวดล้อมทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม
และทรัพยากรธรรมชาติประเภทต่างๆ ของสังคมไทย
- ความมั่นคงในชีวิตและสังคม
- คุณค่าของสารสนเทศ

ดังได้กล่าวไว้ในตอนต้นถึงทงให้ความสำคัญของเรื่องข้อมูลสารสนเทศนั้น มีมาก่อนหน้านี้แล้ว ซึ่งมีอยู่ในหลักสูตรที่ใช้อยู่ปัจจุบันทุกระดับ โดยเฉพาะหน่วยการเรียนการสอน เรื่อง ข่าว เหตุการณ์ และวันสำคัญ หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ระดับประถมศึกษา จากชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึงประถมศึกษาปีที่ ๖ แต่สังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ในระบบข้อมูล สารสนเทศ สถานศึกษาและครูผู้สอนจึงต้องปรับตัวสั้ทัน จุดยัและพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วที่สังคมเผชิญหน้าอยู่

องค์ความรู้ในการจัดการเรียนการสอน

องค์ความรู้เป็นภาพรวมที่เด็กกลั่นกรองได้จากประสบการณ์การเรียนรู้ ซึ่งหมายรวมทั้ง ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ เจตคติ ค่านิยม ตลอดจนคุณธรรม จริยธรรมที่ผสมผสานอยู่ในตัวผู้เรียน โดยเฉพาะในเรื่องข้อมูล ข่าวสาร ที่กำลังกล่าวถึงนี้ จะต้องไม่ใช่ข้อมูล ข่าวสาร ที่มากมายทั้งหลายที่เด็กต้องรับไว้ให้ได้มากที่สุด

การปฏิรูปการศึกษา ตามแนวทางของ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 นั้น การจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับข้อมูล สารสนเทศ ในแต่ละระดับชั้น สถานศึกษาและชุมชน พึงระลึกร่วมกันว่า สภาพการเปลี่ยนแปลงของข้อมูล สารสนเทศที่เป็นไปอย่างฉับไวตามการเปลี่ยนแปลงของสังคมมนุษย์นั้น มีทั้งประโยชน์และโทษ* ซึ่งจะก่อให้เกิดผลดี และผลเสีย ทั้งต่อตัวเด็ก ผู้ใหญ่ ชุมชนที่เกี่ยวข้องกันในสังคมระดับต่างๆ เนื้อหาสาระของข่าวสารข้อมูล ความก้าวหน้าต่างๆ ของสังคมอื่นๆ ที่เราได้รับรู้ นั้น แม้จะแสดงออกถึงความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี วิทยาการใหม่ ความฉลาดของมนุษย์ ความคิดที่ไม่หยุดนิ่ง ฯลฯ ก็จริงอยู่ แต่ในฐานะที่เป็นสมาชิกของสังคมไทย การสอนให้เด็กมีความรู้ทางสารสนเทศ ควรมีทิศทางที่แน่นอน ชัดเจนว่า ต้องการพัฒนาความสามารถของเด็กในเรื่องที่เกี่ยวกับสารสนเทศ จนถึงขั้นของการมีทักษะ เพื่อการนำไปประยุกต์ใช้ ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง และเป็นประโยชน์ ผลดีต่อสังคมไทยโดยรวม เด็กไทย รวมถึงคนไทยทุกคน ต้องได้รับการพัฒนาและเรียนรู้ร่วมกันในการรู้จักเลือก ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ และสามารถพัฒนาได้ตาม สภาพบรรยากาศแวดล้อม ความพร้อมของสังคม

* พระราชพรหมณี, ขอบฟ้าแห่งความรู้, เอกสารพัฒนาการเรียนรู้ อันดันดับที่ 5, โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ศูนย์พัฒนาหนังสือ กรมวิชาการ จัดพิมพ์, พ.ศ. 2541, 33 หน้า

ไทย ด้วยความพอดี มีใช้ลอกเลียนแบบ รับเอามาใช้กับสังคมไทย อย่างไม่
เป้าหมายที่แท้จริงของวิทยาการนั้น ๆ

จากปารุทธการธรรมของพระราชมุนี* กล่าวถึง **ภารกิจสำคัญของการศึกษา** ประการหนึ่ง คือ การขจัด **อวิชชา** (ซึ่งหมายถึง **ความไม่รู้ในสิ่งควรรู้ และความรู้ในสิ่งที่ไม่ควรรู้**) ออกจากตัวบุคคล ครูผู้สอนในระดับประถมศึกษาในปัจจุบัน จะเข้าใจได้ดีจากประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนในหน่วยเนื้อหา เรื่อง ข้าว เหตุการณ์ และวันสำคัญ ที่ปรากฏในหลักสูตรเสริมประสบการณ์ชีวิต ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 252 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ว่า จุดเน้นในการเรียนเรื่องนี้ ก็เพื่อเสริมสร้างและพัฒนา **ความคิดอย่างมีวิจารณญาณ** ให้เกิดเป็น **ทักษะ** ขึ้น และนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต เวลาที่ล่วงเลยมาจนถึงปัจจุบันนี้ จุดเน้นของการจัดการเรียนการสอนดังกล่าว ก็ยังคงเป็น **มุมมองที่ครูผู้สอนไม่ควรละเลยเพิกเฉย** เป็นเจตคติที่ควร **ปลูกฝัง สร้างเสริม และพัฒนาให้เป็น ทักษะการใช้ข้อมูลสารสนเทศอย่างมีวิจารณญาณ** สำหรับสถานการณ์สังคมไทยในอนาคต ครูผู้สอนพึงเน้นให้เกิด **ทักษะการประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสังคมไทย** ควบคู่ด้วย จะเห็นได้ว่า สังคมไทยได้รับขบเรียนจากการใช้ข้อมูล สารสนเทศด้วยการเลียนแบบและเล็งผลเลิศ โดยไม่รู้ถึงความสามารถที่แท้จริงของตนเอง ในช่วงระยะหนึ่ง ที่ต้องนำมาทบทวนถึง **ความพอดี** ในทุก ๆ เรื่อง รวมถึงการใช้ข้อมูลสารสนเทศ ในระดับประถมศึกษา การพัฒนาเจตคติที่เกิดขึ้นแก่เด็กให้เป็น **ทักษะสำคัญประการหลัก** ทั้ง 2 ทักษะ ดังกล่าว ควรเป็นในลักษณะของการวางพื้นฐานให้เด็กรู้จักการ **กลั่นกรอง เลือกที่จะรู้ข้อมูลที่มีสาระ** จากระแสของข้อมูลสารสนเทศอันมากมายหลากหลายและเข้าถึงตัวเด็กได้ง่ายดาย ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ชุมชนที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับเด็ก จึงต้องเน้นการสอนให้รู้จัก **วิธีการหาและเลือกข้อมูล** มากกว่าการบอกข้อมูลสารสนเทศ

* อ้างแล้ว

ซึ่งอาจไม่เป็นประโยชน์แก่ชีวิตของเด็กแต่ละคน การสอนให้รู้จักการหาข้อมูล และเลือกข้อมูลนี้ จะรวมไปถึงการแนะแนวทางให้เด็กคิดหา วิธีการแก้ปัญหา ที่เกิดขึ้นในการดำเนินชีวิตด้วย

สำหรับเด็กระดับ มัธยมศึกษา นั้น เจตคติที่สำคัญของการรู้จักใช้ ข้อมูลสารสนเทศ ควรพัฒนาให้ถึงขั้นของการมี ทักษะการประยุกต์ใช้ให้เป็น ประโยชน์ต่อส่วนรวม นอกเหนือไปจากการนำไปใช้ประโยชน์ต่อตนเองแล้ว เด็กวัยรุ่นควรมีเจตคติที่ดีต่อการใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศ ออกไปถึง สังคมส่วนรวมการเรียนรู้ ด้านข้อมูลสารสนเทศในช่วงวัยนี้ เด็กพึงได้รับการ พัฒนาให้มีเจตคติที่ดีเชิงวิชาชีพว่า การใช้ประโยชน์ด้านสารสนเทศและวิทยา การก้าวหน้าต่าง ๆ นั้น ไม่จำกัดอยู่เพียงอาชีพใดอาชีพเดียว ทุกคนสามารถใช้ความรู้ ความเข้าใจ ที่ได้จากสารสนเทศไปใช้ในสาขาอาชีพอื่นๆ ด้วย ดังนั้นเด็กพึงได้รับการเสริมสร้างทาง สติปัญญา ให้ รู้จริง วิเคราะห์ได้ เลือก ใช้เป็น พร้อมด้วย เจตคติที่เห็นแก่ส่วนรวม พร้อมทั้งจะใช้ความรู้นั้นๆ เพื่อ ประโยชน์ของการอยู่ร่วมกันทั้งในสังคมไทยและกับสังคมชาติอื่นๆ

อย่างไรก็ตาม นอกจากทักษะหลัก 2 ประการ ที่เป็นจุดเน้นสำคัญ ดังกล่าวข้างต้นแล้ว ครูผู้สอนทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ใน สถานศึกษาทั้งหลาย สามารถพัฒนาทักษะอื่นที่เห็นว่าจำเป็นและสำคัญแก่ ผู้เรียน ได้อีกตามสภาพความพร้อมด้านต่าง ๆ ของชุมชนรอบข้าง ไม่จำเป็นต้องยึดมั่นต่อการพัฒนาเฉพาะทักษะ 2 ประการ ดังกล่าว โดยไม่พิจารณา ถึงความจำเป็นและทางเลือกอื่นเลย การพัฒนาทักษะทางด้านข้อมูล สาร-สนเทศ อาจใช้กระบวนการพัฒนาทักษะด้านอื่นๆ ด้วยการจัดกิจกรรมกลุ่มที่ ปฏิบัติจริง อย่างหลากหลายวิธีในการเรียนตามเนื้อหาวิชาหลักที่เด็กต้อง เรียนอยู่แล้วมาเป็นส่วนส่งเสริมให้ได้ แนวคิดหลัก (Concept) ทางด้าน สารสนเทศประกอบกันไป

ก้าวใหม่ของกระบวนการและรูปแบบการเรียนรู้

สถานศึกษาพึงจัดกระบวนการเรียนรู้ หรือรูปแบบการเรียนการสอน
ด้านสารสนเทศ ด้วยการยอมรับ ความคิดเห็น ความสามารถที่ต่างกัน และ
ยอมรับการมีส่วนร่วมจากบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ผู้บริหาร
สถานศึกษา ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้ใหญ่ทั่วไป ชุมชน ระดับต่างๆ ล้วนเป็น
สิ่งแวดล้อม ที่เป็นประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา และ
การพัฒนาศักยภาพของเด็ก การเปิดใจกว้าง ยอมรับซึ่งกันและกันระหว่าง
สถานศึกษากับชุมชน ยังเป็นการสร้างความร่วมมือที่เป็นรูปธรรม และเป็น
ตัวอย่างที่ดีของการเสริมสร้าง พัฒนา ทักษะและเจตคติที่ดีในการทำ
ประโยชน์แก่สังคม ให้เด็กเห็นและรู้สึกพร้อมที่จะพัฒนาตนเองอีกทางหนึ่งด้วย

**การจัดการเรียนการสอนเรื่องข่าว เหตุการณ์และวันสำคัญ
ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง
พ.ศ. 2533)**

ในช่วงแรกของการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) การเรียนการสอนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ ข้อมูล สารสนเทศ โดยทั่วไปโรงเรียนจะวางแผนการจัดการเรียนการสอนตามเนื้อหาที่ปรากฏอยู่ในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ซึ่งมีหน่วยเนื้อหาเรื่อง ข่าว เหตุการณ์และวันสำคัญ เป็นกรอบให้เด็กทุกระดับชั้นประถมศึกษาได้เรียนรู้ และได้รับการฝึกฝน ทักษะการคิดอย่างมี วิจาร์ณญาณ ครูผู้สอนทั้งในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร และ โรงเรียนประถมศึกษาทั่วไป ย่อมจะได้ใช้หรือน้อยที่สุด ย่อมจะได้ผ่านส่วยตาแนวทางการจัดการเรียนการสอนของแต่ละกลุ่มประสบการณ์ ซึ่งเรียกว่า **แนวการสอน (ตัวอย่าง)** กันมาบ้างแล้ว ในที่นี้จึงขอนำมาเสนอใหม่ พร้อมข้อสังเกตบางประการสำหรับอดีต ปัจจุบันและอนาคต จากการเรียนรู้เรื่อง ข่าว เหตุการณ์และวันสำคัญตามแผนการสอน (ตัวอย่าง) ที่กรมวิชาการจัดทำขึ้นเผยแพร่ในระหว่างช่วงปี พ.ศ. 2534-2535 เพื่อเป็นการเปรียบเทียบกับสถานการณ์ทางสังคมซึ่งเปลี่ยนแปลงไป รวมไปถึงกลวิธีการจัดกิจกรรม และสภาพปัจจัยแวดล้อมที่จะต้องปรับ ประยุกต์เพิ่มเติม หรือนำกลับมาใช้ใหม่ แล้วแต่สภาพความเหมาะสมที่สถานศึกษาและชุมชนที่เกี่ยวข้อง จะพิจารณาบททวนในรายละเอียดเป็นเฉพาะที่ เฉพาะกรณีไป

รูปแบบการนำเสนอ กรมวิชาการนำเสนอตัวอย่างแผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เป็นรายหน่วย ตามเนื้อหาสาระที่กำหนดในหลักสูตร ตามช่วงชั้น คือ ป.1-2, ป.3-4, ป.5-6 โดยจัดรูปแบบหัวข้อเพื่อให้ครูเตรียมตัวและจัดการเรียนการสอน ดังนี้

- สารสำคัญ
- จุดประสงค์การเรียนรู้
- กิจกรรมการเรียนรู้
- สื่อและอุปกรณ์
- การประเมินผล

หัวข้อต่าง ๆ เหล่านี้ ช่วยให้ครูผู้สอนดำเนินการเตรียมการสอน ด้วยความเข้าใจในสาระได้ดีพอสมควรว่า กิจกรรมการเรียนรู้ แต่ละเรื่องจะนำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ใดบ้าง และ บรรลุจุดประสงค์สำคัญ ไปจนถึงแนวคิดตามสาระสำคัญ ของแต่ละเรื่องได้เพียงใด จากการใช้สื่อและอุปกรณ์ ดังเสนอแนะผลการพัฒนาตนเองของนักเรียน ก็สามารถติดตามได้โดยอาศัย **แนวการประเมินผล** ซึ่งครูและสถานศึกษา ยังสามารถดำเนินการประเมินผลนักเรียนด้วยวิธีการอื่น ๆ นอกจากที่เสนอแนะไปเพิ่มเติมได้อีก

ก่อนที่จะนำตัวอย่างแนวการสอน ดังกล่าวมาเสนอใหม่ ขอนำเสนอ **คำอธิบายหลักสูตร** หน่วยที่ 12 ที่ว่าด้วย **ข่าว เหตุการณ์ และวันสำคัญ** ชั้น ป.5-6 ตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และตามด้วย **แนวการสอน (ตัวอย่าง)** ดังกล่าวข้างต้น แยกตามชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ไปตามลำดับ ดังต่อไปนี้

หน่วยที่ 11 ช่าว เหตุการณ์และวันสำคัญ* ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5-6

คำอธิบายหลักสูตร

สังเกต ศึกษา รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับข่าวสาร เหตุการณ์ต่างๆ ของชุมชนหรือจังหวัด ในด้านเศรษฐกิจ การศึกษา สาธารณสุข การเมือง ข่าวสังคมทั่วไป จากแหล่งข่าวต่างๆ วิเคราะห์ อภิปราย จัดจำแนก สรุปเป็นความรู้หรือหลักการที่จะนำมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน และหลักการพัฒนาเพื่อปรับปรุงชุมชนหรือจังหวัดของตน แสดงความรู้สึกที่มีต่อความรู้ ความคิดที่กว้างขวางที่ได้รับจากการติดตาม วิเคราะห์ข่าว ปฏิบัติตนในการแลกเปลี่ยนวิเคราะห์ข่าวสารกันอยู่เสมอ

สังเกต รวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับความก้าวหน้าทางด้านการติดต่อสื่อสารในปัจจุบันวิเคราะห์ผลกระทบที่มีต่อชีวิต ความเป็นอยู่ของตนเองสังคม ความรู้สึก เจตคติที่มีต่อความเจริญรุดหน้าดังกล่าว เลือกใช้และปรับตนได้เหมาะสม

สังเกต รวบรวมข้อมูลกิจกรรมในวันสำคัญต่างๆ ที่เคยพบเห็น วิเคราะห์ อภิปราย ผลดีของการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่มีต่อตนเองและส่วนรวม จำแนกเป็นการปฏิบัติที่ดี สอดคล้อง เนืองในโอกาสวันสำคัญต่างๆ สรุปเป็นหลักการปฏิบัติตนที่ดี มีประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม แสดงความรู้สึกและเจตคติที่มีต่อวันสำคัญและกิจกรรมในวันสำคัญต่างๆ

วางแผน อภิปราย การจัดกิจกรรมในวันสำคัญต่างๆ ในโอกาสที่เวียนมาถึงตามความเหมาะสม แบ่งหน้าที่กันและปฏิบัติตามกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่

เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะในการสังเกต ศึกษา ประเมิน รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ สรุปข่าว รายงาน วางแผนการจัดกิจกรรมในวันสำคัญ วิเคราะห์ ประเมิน และปรับปรุงการปฏิบัติงาน สนใจและเห็นคุณค่าของการติดตาม ศึกษา วิเคราะห์ข่าวสารต่างๆ มีเจตคติที่ดีต่อวันสำคัญและการบำเพ็ญประโยชน์ในวันสำคัญ ทนเหตุการณ์ บำเพ็ญตนในวันสำคัญและปรับตนเข้ากับเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

* กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533), โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, พิมพ์ครั้งที่ 2, พ.ศ. 2535, 177 หน้า

แนวการสอน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*

สาระสำคัญ

ผู้ที่สนใจติดตามข่าวสาร ความก้าวหน้าทางวิทยาการต่างๆ อยู่เสมอ ย่อมได้รับข้อมูลที่น่าไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตและสามารถปรับตัวรับกับสถานการณ์ต่างๆ ได้ดีขึ้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

เสนอแนวปฏิบัติที่เหมาะสมในการใช้ประโยชน์จากข่าวสาร ความรู้ต่างๆ ต่อการดำเนินชีวิต

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ให้นักเรียนติดตามข่าวสารการปรับปรุง พัฒนาการประกอบอาชีพ โดยการประดิษฐ์เครื่องมือ เครื่องใช้ การคิดค้นวิธีการทำงานใหม่ ขั้นตอนการประกอบการ ฯลฯ รวบรวมข้อมูลข่าวสารดังกล่าว นำมารายงาน วิเคราะห์ อภิปราย

- ผลของการปรับปรุง พัฒนาการประกอบอาชีพที่ปรากฏข่าว
- เป็นผลดีหรือจะนำมาใช้ประโยชน์ในครอบครัวหรือชุมชน
ของนักเรียนหรือไม่ อย่างไร

สรุปจากการอภิปราย เป็นแนวทางในการนำไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตประจำวัน

2. ครูให้ความรู้เพิ่ม ถึงความหมายของวลีว่า “เปิดหู เปิดตา” ที่ใช้ในโอกาสต่างๆ เช่น การท่องเที่ยว การรับทราบข้อมูล ข่าวสาร เรื่องราวต่างๆ ให้นักเรียนอภิปรายสรุป รายการประโยชน์หรือผลดีที่ได้ไปเปิดหูเปิดตา ในวาระโอกาสต่างๆ ที่จะมีต่อการดำเนินชีวิต

3. ครูพานักเรียนไปชมการดำเนินการส่งกระจายเสียงของสถานีวิทยุที่มีในท้องถิ่น ตามโอกาสที่เหมาะสม ให้นักเรียนได้ศึกษา รวบรวมข้อมูลจากบุคคลแหล่งข้อมูลทำรายงานมาแลกเปลี่ยนนำเสนอในชั้นเรียน อภิปรายจากข้อมูลที่รวบรวมกันมาได้

* ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ, แนวการสอนกลุ่มสาระเสริมประสบการณ์ชีวิตชั้นประถมศึกษาปีที่ 5, เล่ม 2, เอกสารโรเนียว ใช้ในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร, พ.ศ. 2533

- ลักษณะ
- การเตรียมตัวของผู้อ่านข่าวสดวันนี้
- สถานีวิทยุแห่งนั้น ๆ เน้นการออกรายการประเภทใด (อาจศึกษาจากการฟังการออกอากาศของสถานีวิทยุ)
- ลักษณะของข้อมูล ข่าวสารของสถานี มีความรวดเร็ว หรือล่าช้า ทันต่อเหตุการณ์มากน้อยเพียงใด

สรุปถึงผลกระทบที่ข่าวสาร ข้อมูลต่าง ๆ ที่จะมีต่อการดำเนินชีวิตในสังคม

4. ให้นักเรียนออกแบบบันทึกการสังเกต เปรียบเทียบการปฏิบัติ ทฤษฎีหรือหลักการที่ได้จากข่าว เหตุการณ์ ตลอดจนเรื่องราวต่าง ๆ ที่รับฟังมา เปรียบเทียบในประเด็นว่า มีอะไรบ้างที่ทำได้จริง อะไรบ้างที่อาจจะทำได้แต่ยังไม่มีโอกาสได้ทำหรือแก้ปัญหา

5. อภิปราย สรุปแนวปฏิบัติที่เหมาะสมในการใช้ประโยชน์จากข่าวสาร สารระต่าง ๆ ที่นักเรียนได้มาจากสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ หรือจากการฟังรายงานของเพื่อนในชั้นว่าข่าวสาร สารคดีต่าง ๆ เหล่านั้น

- จำแนกเป็นประเภทได้อย่างไรบ้าง (เช่น ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวการเมือง ข่าวต่างประเทศ ฯลฯ)
- ข่าวที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นของนักเรียนจะเป็นข่าวประเภทใดมากที่สุด
- ข่าวที่เกิดขึ้นมีผลกระทบต่อชุมชนของนักเรียนมากน้อยเพียงใด นำข้อมูลมาอภิปรายร่วมกัน หาข้อสรุป
- ความน่าเชื่อถือของข่าวลักษณะต่าง ๆ
- นักเรียนใช้เกณฑ์อะไรในการวิเคราะห์ข่าวสาร ข้อมูลต่าง ๆ

ปฏิบัติตามแนวทางการสรุป ประกอบกับเหตุผลของนักเรียนเอง ประเมินการพัฒนา ก้าวหน้า ซึ่งกันและกัน จากการรายงานให้เพื่อนร่วมชั้นรับรู้ ตกลงวาระต่าง ๆ

6. ศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับความหมาย หน้าที่รับผิดชอบ คุณธรรมของผู้เป็น “บรรณารักษ์” “ผู้สื่อข่าว” “ผู้อ่านข่าวทางวิทยุ-โทรทัศน์” ฯลฯ จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ นำมารายงานในชั้นแล้วสองปฏิบัติตนในบทบาทของบุคคลเหล่านั้น ด้วยการหัดเขียน บทกรรม แสดงท่าทาง แสดงบทบาทสมมติ วิจารณ์การแสดงของเพื่อน ๆ ซึ่งกันและกัน สรุป บันทึก ข้อสังเกต ที่นักเรียนคิดที่น่าสนใจ

7. ครูจัดหาภาพที่แสดงถึงกิจกรรมหลักในวันสำคัญ ให้นักเรียนทายว่าเป็น กิจกรรมของวันอะไร **สนทนา อภิปราย**

- จุดประสงค์หรือเป้าหมายสำคัญของกิจกรรมในวันสำคัญเหล่านั้น ว่าน่านำมาให้ผู้ปฏิบัติตนในกิจกรรมนั้นไปสู่อะไร
- คุณธรรมที่แฝงอยู่ในกิจกรรมต่างๆ
- เจตคติของนักเรียนต่อวันสำคัญต่างๆ
- ประสบการณ์ของนักเรียนเกี่ยวกับวันสำคัญต่างๆ

8. ครูนำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนหรือชุมชน ในโอกาสต่างๆ แล้ว สนทนาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ช่วยแนะนำการสรุปให้นักเรียนเสนอเหตุผลของ นักเรียนได้ว่า

- วันสำคัญนั้นๆ มีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตอย่างไร
- คิดว่าจะนำไปใช้เป็นแนวปฏิบัติตนในการทำงาน การดำเนินชีวิตในสังคมได้หรือไม่
- พร้อมทั้งจะปฏิบัติตามความคิดเห็นของตนเองได้หรือไม่

สื่อและอุปกรณ์

ภาพกิจกรรมในวันสำคัญ

หนังสือพิมพ์

หนังสือ เอกสารต่างๆ

ห้องสมุด

การประเมินผล

ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อก๊ิปราย
ความสามารถในการให้เหตุผล
ความสามารถในการรวบรวมข้อมูล ข่าวสาร
พัฒนาการของพฤติกรรมนักเรียน

แนวการสอนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6*

สาระสำคัญ

ข่าวสาร ข้อมูลต่าง ๆ ทำให้เรามีเจตคติที่กว้างขวาง สามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

- เสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาในการเป็นเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผลพอสมควรแกว้ย
- เห็นแนวทางที่จะใช้ประโยชน์ และสามารถใช้ประโยชน์ของข้อมูล ข่าวสาร ตลอดจนความรู้ต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิตประจำวันและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้

กิจกรรมการเรียนรู้

1. นักเรียนเคยสังเกตเห็นเหตุการณ์เกี่ยวกับอุบัติเหตุ อุบัติภัยต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันมาแล้ว หรือนำกรณีตัวอย่างจากที่เกิดเป็นข่าวหรือจากประสบการณ์ของตนเอง มาวิเคราะห์ อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในห้องเรียน ในประเด็นต่าง ๆ เช่น

- สถานที่เกิดอุบัติเหตุ อุบัติภัยนั้น
- กระบวนการเกิดจนถึงบุคคลอื่นอย่างไรบ้าง
- มีวิธีการป้องกันแก้ไข ได้หรือไม่ นักเรียนคิดว่าวิธีป้องกัน แก้ไขอย่างใดที่จะเหมาะสมที่สุด

สรุปเป็นแนวทางที่จะปฏิบัติได้จริงสำหรับการป้องกัน แก้ไข อุบัติเหตุ อุบัติภัย ในลักษณะต่าง ๆ

* อ้างแล้ว

2. ให้นักเรียนไปสังเกตการณ์ในที่ทำกาไปรษณียโทรเลข รวบรวมกรณีปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องมาจากผู้ให้บริการในการส่งจดหมาย โทรเลข วิทยุ โทรทัศน์ ฯลฯ เช่น ติดแสตมป์ ผิดราคา จำนวนของไม่ชัดเจน ไม่ได้นำปากกาติดตัวไป ยื่นสิ่งของต่างๆ ผิดช่อง ฯลฯ แล้วนำมาอภิปรายร่วมกันในชั้นเรียน

- จำแนกลักษณะของกรณีที่เกิดปัญหาหรือเป็นอุปสรรคในการใช้บริการ
- กรณีปัญหาต่างๆแต่ละรายที่เกิดขึ้นต้องใช้เวลาในการดำเนินการติดต่อที่สถานที่นั้น ๆ นานกว่าปกติเพียงใด
- แก้ไขปัญหาได้อย่างไร
- วิธีการเตรียมตัวให้พร้อมในการไปใช้บริการ

สรุปเป็นแนวทางที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการใช้บริการการสื่อสาร

3. ให้นักเรียนติดตามข่าวสาร ความเป็นไปในท้องถิ่นใกล้เคียง หรือเหตุการณ์ต่างๆ จากต่างประเทศ ที่เกิดกรณีปัญหาขึ้น เช่น กรณีปัญหาด้านประชากร การใช้ทรัพยากร สิ่งแวดล้อม ภัยธรรมชาติ ความเจริญก้าวหน้าหรือเร็วเกินไป การโภชนาการ ฯลฯ นำมารายงาน วิเคราะห์ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในประเด็นสำคัญๆ เช่น

- ลักษณะของปัญหาที่เกิดขึ้น
- สาเหตุ
- ผลเสียหาย ความเดือดร้อนของบุคคลฝ่ายต่างๆ
- ผลกระทบกระเทือนไปถึงสิ่งอื่นๆ
- วิธีการแก้ไขที่ได้มีการปฏิบัติลงไปแล้ว

อภิปรายเปรียบเทียบว่าในท้องถิ่นของนักเรียนหรือประเทศไทยเคยมีปัญหาดังกล่าวในลักษณะเดียวกันกับที่เกิดในต่างประเทศหรือไม่ ตามประเด็นต่างๆ ดังกล่าว ข้างต้น

สรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกัน แก้ไข กรณีปัญหาต่างๆ ที่เหมาะสมที่สุดสำหรับท้องถิ่นของนักเรียน หรือของประเทศไทย

4. ให้นักเรียนสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน เกี่ยวกับประสบการณ์ของนักเรียน ที่มีส่วนแก้ปัญหาเล็กๆ น้อยๆ ให้แก่ผู้ปกครอง เช่น การหาสาเหตุที่น้ำประปารั่ว การประหยัดการใช้ไฟฟ้า การค้าขายของครอบครัว การใช้และดูแลรักษา เครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้าน การจ่ายตลาด ฯลฯ โดยมีการอภิปราย ชักถาม แสดงเหตุผล ในประเด็นต่างๆ

- สามารถช่วยแก้ไขปัญหา เสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาได้จากความรู้ที่ติดตาม รับทราบ ข่าวสารข้อมูล สาระ ความรู้ต่างๆ จากสื่อมวลชนประเภทต่างๆ หรือไม่
- ผู้ปกครองรู้สึกอย่างไรต่อนักเรียน
- นักเรียนรู้สึกอย่างไร

5. ให้นักเรียนศึกษาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการสื่อสาร แล้วรวบรวมข้อมูลเขียนเรียงความ เรื่อง “การสื่อสารช่วยเปิดหูเปิดตาข้าพเจ้าอย่างไร” แล้วคัดกันรายงาน อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น

6. ให้นักเรียนศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับประเพณีวันสำคัญของท้องถิ่นที่นักเรียนอยู่ ด้วยการสัมภาษณ์ผู้สูงอายุในท้องถิ่นนั้น หรือเชิญผู้มีความรู้เกี่ยวกับประเพณีท้องถิ่นนั้นๆ มาเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียน ฯลฯ แล้วสนทนา อภิปรายประเด็นต่างๆ

- ระยะเวลาที่ติดต่อกันเป็นประเพณีติดต่อกันมา
- มีพิธีกรรมตอนใดตอนหนึ่งซึ่งเหมือนหรือแตกต่างไปจากวันสำคัญทางศาสนา ที่เป็นส่วนกลาง
- ประเพณีวันสำคัญนั้นๆ มีความหมายถึงอะไร เพื่ออะไร
- ความหมายหรือจุดประสงค์นั้นๆ ยังมีความเหมาะสมกับปัจจุบันของท้องถิ่นหรือไม่
- นักเรียนได้เคยเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญของท้องถิ่นหรือไม่

สรุปข้อคิด แนวปฏิบัติที่เด็กสามารถกระทำได้หรือที่ได้ทำไปแล้วในโอกาสวันสำคัญต่างๆ ของท้องถิ่น

7. ให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ต่างๆ เกี่ยวกับวันสำคัญทางสากลนิยม เช่น วันพ่อ วันแม่ วันครอบครัว วันแรงงาน ฯลฯ ที่นักเรียนสนใจสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

- จุดประสงค์ของวันสำคัญทางสากลนิยมนั้นๆ
- แนวการจัดกิจกรรมในวันสำคัญนั้นๆ
- กิจกรรมนั้นๆ แฝงคุณธรรมอะไรไว้บ้าง
- นักเรียนเคยมีประสบการณ์ในวันสำคัญนั้นๆ อย่างไร
- วันสำคัญนั้นๆ มีประโยชน์อย่างไร
- นักเรียนมีเจตคติต่อวันสำคัญนั้นๆ อย่างไร

8. นำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมสำคัญในทางศาสนา ตามโอกาสที่เวียนมาถึงร่วมกับชุมชน แล้วสนทนา สรุปถึงแนวปฏิบัติของเด็กในวันสำคัญเช่นนั้น และแนวปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

สื่อและอุปกรณ์

หนังสือพิมพ์ วิทยุ วัด บุคลากรในท้องถิ่น

การประเมินผล

- ความสามารถในการรวบรวมข้อมูล
- ความสามารถในการแสดงเหตุผล
- ความสามารถในการวิเคราะห์ แก้ไขปัญหา สถานการณ์
- เจตคติของนักเรียน

กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นกิจกรรมเสนอแนะในภาพรวมทั้งหมดตามลำดับในคำอธิบายหลักสูตร ที่ยกนำมาก่อน ซึ่งแม้จะระบุเป็นแนวการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และประถมศึกษาปีที่ 6 แต่ผู้สอนสามารถปรับสอนให้เหมาะสมกับวัยและความสนใจของเด็กในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-4 ได้

กิจกรรมการเรียนการสอนที่เคยนำเสนอในแนวการสอนที่ยกมาเป็นตัวอย่างของกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตดังกล่าว มีจุดเน้นอยู่ที่ทำให้เด็กได้รับประสบการณ์เรียนรู้จากเหตุการณ์หลายๆ เรื่อง หลาย ๆ การจากข่าว เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวัน ด้วยความคิดอย่างมีวิจารณญาณ ขณะเดียวกันก็เรียนรู้เรื่องวันสำคัญ เพื่อให้เกิดแนวคิดสำคัญเกี่ยวกับความผูกพันต่อวัฒนธรรมและท้องถิ่นไทย เป็นจุดเน้นที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ซึ่งกำหนดขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายให้ผู้ผ่านการศึกษาระบบ เป็นผู้วิสัยทัศน์ในการปรับตัวเข้ากับสังคมไทยซึ่งต้องเปลี่ยนแปลงไปตามกระแสของการพัฒนาด้านต่าง ๆ

ถึงปัจจุบันนี้ ความเจริญก้าวหน้าของวิทยาการ เทคโนโลยีที่เกิดขึ้นใหม่ มีผลทำให้บริบทการเรียนรู้ของเด็กในด้านข่าวสาร เหตุการณ์เปลี่ยนแปลงไป นับสิบปีที่ผ่านมา เด็กประถมศึกษาได้เรียนรู้และรับประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการใช้ประโยชน์จากวิทยาการในรูปแบบสื่อสารมวลชนที่ใหม่ขึ้น นอกจากข่าว เหตุการณ์ในชีวิตประจำวันแล้ว เด็กยังได้รู้ข้อมูลใหม่เพิ่มขึ้นทุกวัน เด็กประถมศึกษาในช่วงปี พ.ศ. 2533-2535 เรียนรู้ข่าวสาร เหตุการณ์ จากโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ และนิตยสารต่าง ๆ แต่เด็กในช่วงปี พ.ศ. 2543-2544 และในอนาคตข้างหน้าได้รับรู้ผ่านทางสื่อที่ใหม่ขึ้นหลาย

ชนิด เช่น อินเทอร์เน็ตเครื่องคอมพิวเตอร์ ซีดีรอม โทรศัพท์มือถือ เพจเจอร์
จึงเป็นสื่อผ่านส่งข้อมูล ความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ต่าง ๆ และจะมีรูปร่าง
ส่วนประกอบ ที่สะดวกต่อการพกพา ตามมาอีกหลายแบบ นั่นก็คือ
กระบวนการเรียนรู้ของเด็กไม่ได้ถูกจำกัดไว้กับสื่อเฉพาะอย่าง หรือต้องเรียน
ที่สถานศึกษาด้วยกันเฉพาะกับเพื่อนร่วมชั้น อีกแล้ว เด็กมีโอกาสรับประ
สบการณ์ด้วยตัวเองมากขึ้นกว่าเดิมมา หลายเท่า

ดังนั้น จึงมีประเด็นอยู่ว่า กระบวนการเรียนการสอน ของ การศึกษา
ในระบบ จำเป็นต้องปรับเข้าหาผู้เรียนในบางมิติ บางส่วน หรือไม่ ?

สถานการณ์ทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ตลอดจนหลักการการศึกษา
ที่เป็นสากลและนำกลับมาพัฒนา ดำเนินการกันใหม่ในยุคปัจจุบัน หลังจาก
ผ่านการให้หลักสูตรประถมศึกษา มาเป็นเวลานานสิบปีแล้ว ขณะนี้มีการ
ทบทวนถึงการกระจายบทบาทการจัดการศึกษาให้ท้องถิ่น สถานศึกษา และชุมชน
ได้ร่วมกันจัดการศึกษามากขึ้น เหล่านี้เป็นปัจจัยที่น่าจะเอื้อให้ท้องถิ่น
และสถานศึกษามีโอกาสพิจารณาบทบาทด้วยตนเองว่า การสนับสนุนส่งเสริม
ให้ความสะดวกแก่ครูผู้สอนในพื้นที่ต่าง ๆ ในการเตรียมจัดการเรียนรู้
ประสบการณ์ต่าง ๆ แก่เด็ก ในรูปแบบของคู่มือการสอน หรือแนวการจัดการ
เรียนการสอน กลุ่มประสบการณ์ กลุ่มวิชา ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ ควรนำ
เสนอในรูปแบบใด ที่จะเหมาะสมกับความต้องการและสภาพความพร้อมใน
แต่ละพื้นที่ที่แตกต่างกันไป โดยไม่ต้องยึดตามรูปแบบที่ส่วนกลางเสนอแนะ
อย่างไม่มีทางเลือกเป็นอย่างอื่น คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนใด ๆ
สำหรับเขตพื้นที่การศึกษาหนึ่งซึ่งมีสภาพแตกต่างจากที่อื่นจึง ควรมีรูปแบบ
การนำเสนอ ที่เป็นไปตามความต้องการ ความจำเป็น และพหุวัฒนธรรมที่จะเอื้อ
ประโยชน์แก่ครูผู้คลุกคลีใกล้ชิดกับเด็กในสถานศึกษาต่าง ๆ ของเขตพื้นที่นั้น
ได้มากที่สุด

ทางเลือกของเวลาเรียน

ทั้งนี้ ในสาระสำคัญของการกระจายอำนาจทางการจัดการศึกษา พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ระบุถึงบทบาทในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา ทั้งในประเด็นทางการบริหารและวิชาการ ดังนั้น ในเรื่องของเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน จึงอยู่ในอำนาจจัดการของสถานศึกษาเองโดยแท้ ดังนั้น การจัดการในเรื่องนี้สถานศึกษาอาจมีทางเลือกในการบริหารจัดการในรูปแบบต่างๆ ตามที่เห็นเหมาะสม เช่น

- เวลาในตอนเช้า หรือ โมงรุม
- เวลาในการเรียนวิชาต่างๆ ตามปกติ
- บริหาร จัดการเวลาใหม่ พิเศษ ให้เหมาะสมกับกิจกรรมต่างๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น
- ทางเลือกอื่นๆ

ตัวอย่างที่จะนำเสนอต่อไปนี้จะ เป็นทางเลือกอื่นๆ ในการดำเนินการจัดการเรียนการสอน เป็นตัวอย่างทั้งที่เป็นแนวคิด และแนวการจัดการเรียนการสอนที่สถานศึกษาและครูผู้สอน อาจนำไปพิจารณา ปรับใช้ หรือพัฒนาให้เหมาะสมตามความต้องการ ทั้งในด้านการบริหารเวลา กิจกรรมการเรียนการสอน และเนื้อหาสาระ ให้เหมาะสมกับระดับชั้นต่างๆ

กิจกรรมการเรียนรู้ทางสารสนเทศ “กลุ่มสนทนา”

กิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบ “กลุ่มสนทนา” เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ในลักษณะ “จับเข่าคุยกัน” ที่ครูทุกคนในสถานศึกษาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ทั้งในจัดการเรียนการสอนตามเนื้อหาวิชาทั่วไป และตามวาระความสนใจของเด็กนอกเวลาเรียนปกติ ซึ่งการเรียนรู้ไม่ควรปิดกั้นโอกาสการแสดงออกของเด็ก ในทางตรงกันข้าม ครูและผู้ใหญ่ทุกคนสามารถเข้าร่วมวงสนทนาได้ตามสะดวก จะเป็นการสร้างสัมพันธ์ภาพ รู้จักตัวเองของกันและกันระหว่างเด็กและผู้ใหญ่ และผู้ใหญกับเด็ก อันเป็นผลดีในด้านการเรียนและพัฒนาการด้านอื่นๆ อีกหลายด้าน

สำหรับกิจกรรมการเรียนรู้ทางด้านสารสนเทศ สถานศึกษาและครูทุกคน รวมไปถึงชุมชน อาจตกลงร่วมกัน หรือวางแผนก่อนจัดกิจกรรม

แล้วแต่ความสะดวก ในการใช้กิจกรรม “กลุ่มสนทนา” ให้ผู้เรียนติดตามข่าว เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน ซึ่งมีสาระหลายสาขา เช่น ข่าวด้านการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวการเงิน ข่าวเกษตร ข่าวทางราชการ ข่าวศิลปวัฒนธรรม ข่าวสิ่งแวดล้อม ฯลฯ การดำเนินกิจกรรมอาจเป็นตามลักษณะกว้างๆ ดัง

จำนวนผู้ร่วมสนทนา

เด็กผู้เรียนประมาณกลุ่มละ 10-15 คน ครูผู้สอน หรือครูอื่นๆ ผู้สนใจร่วมสนทนา

เวลาที่ใช้

ช่วงหลังเวลาการออกอากาศรายการข่าวประจำวันทางโทรทัศน์ ที่สถานศึกษาในแต่ละห้องที่จะวางแผนกำหนดช่วงเวลาตามสภาพจริง ห้องต้น ในบางกรณี ผู้บริหารสถานศึกษา ครูทุกคน ควรพิจารณาเป็นอนุโลม ถ้า ฝ่ายผู้เรียนอาจขอใช้เวลาในช่วงอื่น จับกลุ่มคุยต่อ ด้วยความสนใจเป็นพิเศษ

เวลาที่ใช้ในการสนทนา อภิปราย วิเคราะห์ เสนอความเห็น ปฏิบัติที่เป็นไปได้ ฯลฯ โดยประมาณ 25-45 นาที ครูผู้ดูแลการสนทนาสามารถเชื่อมโยงเข้าหากิจกรรมการเรียนรู้ปกติได้ต่อเนื่องกันไปเลย

สื่อที่ใช้

โทรทัศน์ วิทยุ หรือหนังสือพิมพ์ ข่าวสดสัปดาห์ สำหรับสถานศึกษาที่ยังไม่พร้อมด้านเครื่องรับโทรทัศน์ หรือวิทยุ นอกจากนี้อาจได้ข่าว นิตยสาร วารสารต่างๆ ที่ออกเป็นรายเดือน

หัวข้อข่าวสาร สารสนเทศ กับสาระสำคัญ

ครู ผู้เรียนร่วมกันเลือก กำหนดประเภทของข่าวที่จะรับฟัง รับรู้

จากสื่อประเภทต่างๆ เช่น ติดตามข่าวด้านการเมือง การปกครอง การบริหาร
งานของทางราชการ การประกอบอาชีพ การเงินการธนาคาร ข่าวสังคมระดับ
ประเทศ ข่าวสังคมในท้องถิ่น ข่าวด้านการศึกษา ฯลฯ ประการสำคัญที่สุด **ไม่
ว่าจะเลือกข่าวประเภทใด** ครูและผู้ใหญ่ที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้ ต้องเข้าใจ
ร่วมกันว่า การสนทนา อภิปราย วิเคราะห์ วิจารณ์ เสนอแนวทางแก้ไขปัญหา
ของผู้ร่วมสนทนา จะนำไปสู่ความเข้าใจถึง **สาระสำคัญ** หรือ **แนวคิดสำคัญ** ว่า

**“ผู้ที่สนใจติดตามข่าวสาร ความก้าวหน้าทางวิทยาการด้านต่างๆ อยู่
เสมอ ย่อมได้รับข้อมูลที่นำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิต และสามารถ
ปรับตัวรับกับสถานการณ์ต่างๆ ได้ดีขึ้น”**

ประเด็นสนทนา

ครูผู้ดูแลการสนทนากลุ่ม อาจจัดการเริ่มต้นสนทนา เปิดประเด็น
หรือให้ผู้เรียนคนใดคนหนึ่งเปิดอภิปราย และดำเนินการให้ทุกคนได้ใช้
เวลาอภิปรายอย่างทั่วถึงกัน ผู้ใหญ่คอยช่วยโยงประเด็นเข้าสู่ **ประเด็นทาง
จริยธรรมทั่วไป** หรือ **ประเด็นทางจริยธรรมเฉพาะทาง** ที่ต้องการให้เด็ก
ผู้ร่วมสนทนาได้แสดงความคิด ประเด็นเหล่านี้อาจคัดเลือกจากตัวอย่างที่น่า
เสนอไว้ หรือ **หารือร่วมกับเด็ก ชุมชน** เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการ
ของทุกฝ่าย ตลอดไปถึง **แนวนโยบายพัฒนามนุษยศาสตร์ของท้องถิ่น** และ
นโยบายของชาติ

การติดตามและประเมินผลการพัฒนาตน

ผู้เรียนที่ผ่านกระบวนการเรียนตามเนื้อหาวิชาทั่วไป และร่วมกิจกรรมสนทนาจะใช้เวลาช่วงหนึ่งเพื่อประมวลเหตุผล ตัวอย่างประสบการณ์ได้จากสิ่งแวดล้อมรอบตัว สร้างเจตคติและค่านิยมเฉพาะตัวขึ้นด้วยตนเอง เป็นแบบแผนการปฏิบัติตน ดังนั้น ครู ผู้ปกครอง ผู้ใหญ่ในชุมชน จึงควรมีเวลาในการพัฒนาตนของเด็ก ติดตาม สังเกตพฤติกรรม และปฏิบัติตน ตัวอย่างชี้นำแก่เด็ก พร้อมทั้งให้คำแนะนำ คำปรึกษา ทำตัวเป็นเพื่อน **ผู้เรียนในลักษณะผู้เรียนรู้ร่วมกัน** ด้วยบรรยากาศแวดล้อมที่ชุมชนทั้งหมดร่วมมือกันสร้างแบบแผนพฤติกรรมถาวร ให้ไปในแนวทางเดียวกัน ย่อยช่วยย่นระยะเวลาของการสร้างองค์ความรู้ในใจเด็ก ให้เกิดขึ้นได้เร็วกว่าปล่อยให้เด็กสับสน ขัดแย้งกันในการสร้างบุคลิกภาพเฉพาะตน อันเนื่องมาจากสภาพการไปกันคนละทางของสังคมที่เด็กเกี่ยวข้องสัมพันธ์อยู่ ตามวัยต่าง ๆ

กติกากลุ่มสนทนา

กลุ่มสนทนาเป็นกลุ่มที่แสดงออกถึงความคิดเห็น ความรู้สึก ค่านิยม เข้าใจ เจตคติส่วนตัวได้อย่างอิสระ เพื่อ การแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน ตีพิมพ์มองอื่นที่ตนเองไม่คาดคิด และอาจเป็นการชี้ช่องทางในการแก้ปัญหาให้กันและกัน เป็นการ **เพิ่มเติมปัญญา** เพื่อการนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง ผู้สนทนาทุกคนจึง **ไม่ต้องจับผิด** ว่า คำพูด ความคิด ความเห็น ของใครหรือผิด ทุกคนที่ร่วมสนทนา เป็นผู้เรียน รู้ซึ่งกันและกัน ไม่มีการ อวดตัว รู้มากกว่า เจตนาของการร่วมสนทนาก็เพื่อ แลกเปลี่ยน แบ่งปัน รับยอมรับความเห็น ความสามารถที่ไม่เหมือนกัน เสนอทางแก้ไข และอาจไปถึงการแสดงความเห็นอกเห็นใจ ให้อภัย เข้าใจถึงบุคลิกภาพของผู้สนทนา เมื่อการสนทนาขยายขอบเขตจากหัวข้อข่าวสาร สารสนเทศประจักษ์ไปสู่หัวข้ออื่นที่สนใจตรงกัน ชีวิตส่วนตัวที่เต็มใจเปิดเผย ทั้งเด็กและผู้ใหญ่

โอกาสแสดงตัวตนของตนเอง กิจกรรมกลุ่มสนทนาอาจเป็นทางแก้ปัญหาชีวิตส่วนตัวของแต่ละคน ขณะเดียวกันก็ช่วยคลี่คลายสถานการณ์ที่ไม่น่าสบายใจสำหรับการอยู่ร่วมกันในชุมชนใหญ่ได้ ทั้งนี้ โดยที่กลุ่มสนทนา มีสาระร่วมกันว่า ยอมรับความแตกต่างทางด้านต่างๆ เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

กิจกรรม “ชมรมข่าวสาร”

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในด้านข่าวสาร สารสนเทศ อาจดำเนินการได้ในลักษณะ “ชมรมข่าวสาร” ซึ่งเป็นการจับกลุ่มชมรมสำหรับนักเรียนผู้สนใจข่าวสารซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจในเรื่องข่าวสารมากยิ่งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการวิเคราะห์ วิเคราะห์ข่าวสารทุกประเภท รวมทั้งพัฒนาทักษะการเขียนข่าว การอ่านข่าว และการประกาศข่าว

ดังจะได้เสนอแนวคิดและแนวทางการดำเนินงานการจัดกิจกรรมข่าวสารในรูปแบบชมรม ดังนี้

- ผู้เรียนร่วมปรึกษาหารือกับครูที่ปรึกษา ซึ่งอาจเป็นที่ปรึกษาทางด้านกิจกรรม เพื่อขอจัดตั้งชมรมข่าวสาร หรือกลุ่มผู้สนใจในเรื่องของข่าวสาร

เปิดรับสมาชิกผู้สนใจเพื่อร่วมดำเนินกิจกรรมศึกษา วิเคราะห์ข่าว เหตุการณ์ร่วมกัน

● ประชุมสมาชิกชมรม หรือกลุ่มสนใจข่าวสารเพื่อร่วมวางแผนงานและจัดกิจกรรมข่าวสาร ในเรื่องต่อไปนี้

ลักษณะของกิจกรรมชมรมข่าวสาร

ผู้เรียนสามารถรวมกลุ่มจัดกิจกรรมของชมรมข่าวสารในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การดูข่าว การอ่านข่าว การฟังข่าว การประกาศข่าว เป็นต้น

วิธีดำเนินกิจกรรมชมรมข่าวสาร

สมาชิกชมรมศึกษาและวิเคราะห์ข่าวร่วมกันทุกวัน วันละ 2 นาที ทั้งนี้ โดยสถานศึกษาเอื้อเฟื้อในการดำเนินกิจกรรมของชมรม แบบต่างๆ ตามความเหมาะสม เช่น

กิจกรรมดูข่าว

สถานศึกษาอาจนำโทรทัศน์มาเปิดให้สมาชิกชมรมดูข่าว หรือนำบันทึกรายการออกข่าวในช่วงภาคค่ำของวันก่อน ที่สมาชิกเข้าร่วมกิจกรรมในวัน มาให้สมาชิกดูพร้อมๆ กันในวันถัดมา ทั้งนี้เพื่อให้ข่าวมีความชัดเจน เหตุการณ์ จากนั้นให้สมาชิกร่วมกันวิเคราะห์ข่าวนั้นๆ

กิจกรรมฟังข่าว

สถานศึกษาอาจนำวิทยุมาเปิดข่าว หรืออาจจะนำเทปบันทึกเกี่ยวกับข่าวต่างๆ หรือสมาชิกแต่ละคนออกมาเล่าข่าวที่ตนเองสนใจให้สมาชิกได้ฟังร่วมกัน โดยผลัดเปลี่ยนกันเล่าข่าวให้เพื่อนฟังให้ครบทุกคน จากนั้นให้ร่วมกันวิเคราะห์ข่าว

กิจกรรมอ่านข่าว

สมาชิกชมรม หรือสถานศึกษาอาจนำหนังสือพิมพ์รายวันมาให้สมาชิกอ่านหรือเลือกอ่านข่าวที่ตนสนใจ แล้วช่วยกันวิเคราะห์ วิจารณ์ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับข่าวนั้นๆ ร่วมกัน จากนั้น สมาชิกนำข่าวดังกล่าวไปติดที่ป้ายนิเทศของชมรมหรือของโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนอื่นๆ ได้อ่าน / ศึกษาต่อไป

กิจกรรมประกาศข่าว

สมาชิกชมรมแต่ละคนอาจเลือกข่าวที่ตนสนใจ เช่น ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวการเมือง ข่าวการศึกษา เป็นต้น มาฝึกการประกาศข่าวให้เพื่อนสมาชิกฟัง ผู้ที่สนใจผลัดกันทำหน้าที่ประกาศข่าว จากนั้นร่วมกันวิเคราะห์ วิจารณ์ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับข่าวดังกล่าว

กิจกรรมข่าวเด่นประจำสัปดาห์

สมาชิกของชมรมร่วมกันทำสรุปข่าวเด่นประจำสัปดาห์ สัปดาห์ที่ ๑ ครั้ง โดยนำข่าวต่างๆ ที่ได้จากการดู การฟัง การอ่าน มาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน แล้วสรุปเป็นข่าวเด่นประจำสัปดาห์ เพื่อเผยแพร่สมาชิกและผู้อื่นต่อไป

แนวทางการศึกษาและวิเคราะห์ข่าว

ในการจัดกิจกรรมของชมรมข่าวสาร ไม่ว่าจะเลือกจัดกิจกรรมในรูปแบบใดก็ตามสาระสำคัญของการเรียนรู้ ก็คือ การศึกษาทำความเข้าใจในข่าวที่สนใจ ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

- ข่าวที่นำมาศึกษาเป็นข่าวประเภทใด
- ได้จากแหล่งข่าวอะไร
- ข่าวมีใจความสำคัญอย่างไร
- ผู้เรียนมีความคิดเห็นอย่างไรต่อข่าวที่นำมาศึกษา วิเคราะห์

ข่าวนั้นมีประโยชน์และสามารถนำมาประยุกต์ใช้มากน้อยเพียงใด อย่างข่าวนั้นๆ น่าเชื่อถือหรือไม่ เพราะเหตุใด

กิจกรรม “แมวมองนักสารสนเทศ”

การเรียนการสอนหรือการเรียนรู้ด้วยตนเอง มิได้จบสิ้นในชั้นเรียน แต่จะมองไปถึงอนาคตของผู้เรียนด้วย ทั้งในการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ

ดังนั้นผู้สอน โดยเฉพาะในระดับมัธยมศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน ตลอดจนทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษา จะช่วยเหลือ ส่งเสริมได้มากในการสร้างให้ผู้เรียนสร้างเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพทางสารสนเทศ เป็นพื้นฐานความพร้อมเมื่อศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา หรือเมื่อมีโอกาสจะทำงานได้ทันที หากกลุ่มบุคคลดังกล่าวมีความเข้าใจต่อแนวทางการประกอบอาชีพทางสารสนเทศ และมองเห็น “แวว” ความสามารถ ความสนใจ ความถนัดในด้านนี้ช่วยสนับสนุนซึ่งช่องทางให้แก่เด็ก เป็นการเสริมขวัญ กำลังใจ ให้เด็กคิด พิจารณา ทบทวนความสามารถและสร้างเจตคติที่ดีเชิงวิชาชีพด้านนี้ ยกตัวอย่าง เช่น แนวคิดที่ว่า “การทำงานที่เกี่ยวกับสารสนเทศ ไม่จำเป็นต้องเป็นดาราอยู่หน้ากล้องกันทุกคน งานที่เกี่ยวข้องกันยังมีอีกหลายด้าน” เป็นต้น เมื่อเด็กมีโอกาสสำรวจตนเอง รู้ถึงความสามารถ ความพร้อม และโอกาสของตนเอง แล้วก็จะเลือกสาขาวิชาชีพที่ใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศ ให้เป็นประโยชน์แก่ตนเองตามที่ชอบ และเป็นประโยชน์ต่อสังคมรอบข้างของเด็กด้วย

ครูผู้สอน เพื่อนครูด้วยกัน ในสถานศึกษาต่างๆ โดยเฉพาะในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย อันเป็นช่วงชั้นที่ต่อเนื่องกับระดับอุดมศึกษา อาจเริ่ม **เตรียมความพร้อม** ให้เด็กได้สำรวจความพร้อมด้านต่างๆ ของตัวเด็กด้วยตนเอง ดังจะยกกรณีตัวอย่างบุคคลผู้เพิ่งผ่านพ้นการศึกษาระดับอุดมศึกษา และเริ่มต้นทำงาน โดยมีมุมมอง เจตคติ และทางเลือกของตนเอง ตั้งแต่วัยหนุ่มสาว ดังต่อไปนี้

* พิชามบุญ, งานแรกของบัณฑิตใหม่, คอลัมน์ บทบาทคนหนุ่มสาว, วารสารสฤตไทย รายสัปดาห์, ปีที่ 46, ฉบับที่ 2387 ISSN 0125-068 X, วันอังคารที่ 18 กรกฎาคม 2543

นางสาวนภัส แหวนทอง

จบวิชาเอกบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยอีสต์สมิชั่น
ทำงานที่บริษัทแพรนต์้า จิวเวอรี่ ในตำแหน่ง เจ้าหน้าที่บริหารการ
และทำธุรกิจส่วนตัวร่วมกับญาติ ด้านการให้บริการอินเทอร์เน็ต
Safemail. Net.th ด้วยความที่สนใจด้านคอมพิวเตอร์ ทั้งๆ ที่เรียนจบ
บัญชี แต่รู้ถึงความถนัด ความสามารถ ความชอบและตั้งหลักการของ
ทำงานให้กับตัวเองว่า จะต้องใช้ความวิริยะ มานะ และขยันหมั่นเพียร
งานอาชีพที่ตนเองรับผิดชอบ

นายพิสุทธิ์ เพียรมงคล

จบการศึกษามหาวิทยาลัยวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม คณะวิศวกรรมศาส
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เริ่มทำงานในตำแหน่ง Project Engineer
บริษัท Dorsch Consult (Thailand) มีความสนใจที่จะศึกษาต่อทางด
สิ่งแวดล้อม แต่จังหวะและโอกาสการศึกษาต่อยังไม่อำนวย จึงเข้าทำงาน
ในบริษัทดังกล่าว ซึ่งยังไม่ตรงกับสาขาที่เรียน แต่การทำงานก็ยิ่งให้ “..
เรียนรู้ตัวเองมากขึ้น...” และ “ ในโลกของการทำงาน เราต้องมีความ
รับผิดชอบมากขึ้น เพราะคนที่เราจะร่วมงานด้วย คือ คนที่มีวุฒิภาวะ
มีหน้าที่รับผิดชอบมาก เพราะฉะนั้นเราต้องรับผิดชอบต่อการทำงานของ
ให้ดีที่สุด จึงจะประสบความสำเร็จ...”

นางสาวปัทมา พวงประเสริฐกุล

จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง แล้วเลือกเรียนต่อในหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต (บัณฑิตอาสาสมัคร) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อผลิตบัณฑิตในระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ให้มีความรู้ ความเข้าใจในแนวคิด วิธีการศึกษาและพัฒนา เน้นที่ชุมชนชนบท ด้วยแนวคิดและทางเลือกของตนเองที่มองเห็นว่า "...ได้เรียนรู้เกี่ยวกับสังคมไทย และทำในสิ่งที่อยากทำ..." และ "...ทำให้เราได้ค้นพบตัวเอง ได้มารู้จักกับสังคมอีกแบบหนึ่ง ได้พัฒนาความคิดมีจิตใจอาสาสมัครเพื่อสังคม..."

นายยุทธศักดิ์ ดีอร่าม

จบการศึกษาจากคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ เข้าทำงานที่สำนักงานกฎหมายอินเตอร์เนตและธุรกิจ ในตำแหน่งเสมียนทนาย ทำให้ได้ประสบการณ์มาเสริมความเชื่อมั่นของตนเองว่าเป็นอาชีพที่ชอบ ขณะนี้กำลังศึกษาต่อที่เนติบัณฑิตยสภา เพราะพบว่า "...อาชีพนี้คืออาชีพที่เรา รัก ต้องพัฒนาตนเองขึ้นไปอีก..... ต้องรอบรู้ ไหวพริบ ข้อมูลเพียงนิดเดียว ก็ทำให้คดีพลิกไปได้และที่สำคัญอาชีพนักกฎหมายต้องมีคุณธรรม เป็นคนที่รักความยุติธรรมด้วย ..."

ที่ยกมานั้นเป็นเพียงบางส่วนของผู้ที่รู้จักแสวงหาและใช้ประโยชน์
จากข้อมูลสารสนเทศ ซึ่งในชีวิตจริงย่อมมีอีกมากมาย หรือแม้แต่เด็กอาจ
ตัวอย่างมาได้เองจากที่ประสบมาเอง หรือได้จากข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ

ผู้สอนอาจยกแนวคิดส่วนตัวของบุคคลวัยหนุ่มสาว หรืออาจยก
บุคคลอื่นในสภาพแวดล้อมของชุมชนที่ใกล้ชิดกับสถานศึกษา ให้ผู้เรียน
พิจารณาศึกษาในมุมมองด้านต่าง ๆ เช่น

- ความตั้งใจเริ่มแรก
- การค้นพบตัวเอง
- สภาพแวดล้อม
- โอกาส ทางเลือกของแต่ละคน
- ความตั้งใจ หลังจากค้นพบความถนัด ความสามารถของตนเอง
- จริยธรรมที่ใช้ในการประกอบอาชีพ
- การใช้ประโยชน์จากข้อมูล สารสนเทศ ประกอบการวินิจฉัย
พิจารณา ทบทวน คักยภาพของตนเองในการเลือกในอาชีพ

จากตัวอย่างการจัดกิจกรรมนี้ จะเห็นว่าข้อมูลสารสนเทศมีความ
สำคัญอย่างไรต่อการประกอบอาชีพต่าง ๆ ตามความถนัด ความสนใจ
ผู้เรียน ความรอบรู้จะช่วยในการตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง
การแสวงหาความรู้เพื่อการพัฒนาอาชีพ ในขณะที่เดียวกันกับการพัฒนา
คุณธรรม จริยธรรมในการประกอบอาชีพได้ไปในตัว สำหรับอาชีพทาง
สารสนเทศโดยตรง ก็มีทางเป็นไปได้อย่างยิ่งกับการที่เยาวชนไทยจะสามารถ
เรียนรู้ถึงความสำคัญของการประกอบอาชีพนี้ ผู้สอนและสถานศึกษา
อาจสามารถสร้างนักสารสนเทศที่มีคุณภาพให้กับสังคมไทย ที่เรา拭目
หวังอยู่ในสาระประโยชน์ที่จะนำมาใช้ คุณธรรมจริยธรรมในการประกอบ
อาชีพ การปฏิบัติตน มีพื้นฐานเป็นผู้บริโภคข้อมูลสารสนเทศเท่านั้น แ
ฐานะผู้ผลิตด้วย

กรณีตัวอย่าง

ข่าวที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน ไม่ว่าจะเป็นข่าวประเภทเหตุการณ์ ข่าวอาชญากรรม ข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ข่าวสงคราม ข่าวกีฬา ข่าวการศึกษา ข่าวราชการ เรื่องลึกลับ หรือแม้แต่ข่าวสังคมต่างๆ ถ้าเราอ่านหรือรับฟังอย่างพินิจพิเคราะห์ ข่าวใดๆ ก็ตาม มักให้คุณค่าในด้านใดด้านหนึ่งเสมอ เช่น ข่าวคนงานนัดหยุดงานเกิดการปะทะกันอย่างรุนแรง คุณค่าของข่าวอาจแสดงให้เห็นถึงความขัดแย้งของคนที่มีความคิดเห็นไม่ตรงกัน ข่าวความเข้าใจที่นักกีฬาไทยกำลังเข้าชิงชัยกีฬาบางประเภท อาจทำให้หลายคนคิดถึงปัจจัยที่มีผลต่อชัยชนะของนักกีฬา หรือแม้แต่ข่าวแปลกๆ เช่น แมว 2 หัว ก็อาจจะกระตุ้นให้คนค้นหาคำตอบว่าเกิดขึ้นได้อย่างไร

ในการดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมการฟังและวิเคราะห์ข่าว เราควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้างของข่าวพอสังเขป โครงสร้างของข่าวโดยทั่วไปจะประกอบด้วย

หัวข้อ (Headlines) มักใช้เป็นการนำข่าว ดึงดูดความสนใจ สรุปเรื่อง หรือผู้อ่านอาจประเมินได้ว่าเป็นเรื่องอะไรจากหัวข้อข่าว

ความนำ (News Lead) จะเป็นส่วนที่ให้ข้อเท็จจริง แนวความคิด และข้อสนเทศ ให้ผู้อ่านได้ทราบข่าวโดยย่ออย่างรวดเร็ว

ส่วนเชื่อม (Neck) คือส่วนที่เชื่อมต่อระหว่างความนำกับเนื้อเรื่อง คิดจะขยายเนื้อหาจากความนำให้ชัดเจนขึ้น

เนื้อข่าว (Body) จะเป็นส่วนที่อธิบาย หรือรายงานเหตุการณ์ ข้อเท็จจริง ความคิดความอ่านของผู้รายงานทั้งหมด

กิจกรรมการรับฟังข่าวสารเป็นกิจกรรมที่จะนำผู้เรียนไปสู่การเรียนรู้ในโลกที่เป็นจริง การจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างหนึ่งคือ ให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ว่า ตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม สามารถนำความรู้ ทักษะ และจริยธรรมจากสาระการเรียนรู้ที่เรียน มาใช้ในการแก้

ปัญหาได้จริง ซึ่งจะส่งผลให้การเรียนมีความหมายมากขึ้น ในการจัดกิจกรรม
ข่าวสาร ครูอาจเริ่มจากให้นักเรียนเลือกข่าวที่นักเรียนชอบหรือสนใจ เพื่อ
ได้มีส่วนร่วมและมีความกระตือรือร้น

เรื่อง

เครื่องทำขนมจีนโฮตเค

แหล่งข่าว

ไทยรัฐ ฉบับวันที่ ๖ ก.ค. ๔๓

เครื่องทำขนมจีนโฮตเค

หลายปีก่อน ดร.อาทิตย์ อุไรรัตน์ รมว.กระทรวง
วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม จ.นครราชสีมา
กัฏขพหุ ผู้สํานายการสํานักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ไปเป็นสักขีพยานในพิธีลง
นามความร่วมมือระหว่าง สวทช.กับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีและสํานักการใช้งาน "เครื่องทำ
ขนมจีนโฮตเค" จากผลงานผสมผสานภูมิปัญญาชาวบ้าน
อีสานกับเทคโนโลยีโฮตเค

"เครื่องทำขนมจีนโฮตเค" เป็นหนึ่งในโครงการ
ปรับปรุงกระบวนการผลิตขนมจีนระดับชาวบ้าน ซึ่ง
สวทช.ดำเนินการร่วมกับคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ขอนแก่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับการผลิต
ขนมจีนในระดับชาวบ้านให้มีความสะอาด ถูกสุขลักษณะ
และปรับปรุงกระบวนการผลิตให้ได้มาตรฐาน โดยออกแบบ
เครื่องต้นแบบขนมจีนเพื่อช่วยทุ่นแรงในกระบวนการ
นวดแป้ง รีดแป้ง และโรยเส้น ตลอดจนติดตั้งระบบนำกล
น้ำเสียเพื่อส่งเสริมให้การเกิดขนมจีนเป็นอาชีพที่ยั่งยืน
สำหรับชาวบ้านต่อไป

สำหรับการทำางานของเครื่องผลิตขนมจีนที่ว่ามี
สามารถทำงานได้หลายอย่างในเครื่องเดียวกัน คือมีทั้ง
ระบบนวด ระบบรีด ระบบโรยเส้น โดยใช้มอเตอร์ขนาด 2
แรงม้า สามารถใช้กับไฟ 220 โวลต์ ส่งกำลังโดยระบบ
สายพานและระบบเฟืองหรือโซ่

การทำงานจะเริ่มต้นด้วยการนวดแป้ง โดยอุปกรณ์
ในการนวดได้ออกแบบไว้เป็นส่วนตัวที่มีลักษณะเป็น
ทรงกลม ทรงรี หรือทรงเหลี่ยมต่างๆ ชุดนวดทำจากวัสดุ

กันสนิม ลักษณะของข้อเหวี่ยงแบ่งเป็น 2 ช่วง สามารถ
หมุนรอบตัวเองได้ เพื่อใช้สำหรับกวาดแป้งในขณะ
แป้งจะถูกนวดในแนวฮันหมุนเหวี่ยง จากนั้นจะไหลด
วาล์วลงไปยังระบบรีดแป้งซึ่งอยู่ใต้เตาของแป้งน
และจะถูกรีดเป็นแผ่นทึบรูขนาดกว้างขวางลักษณะกึ่งวง
ท่อนขนาด 4 นิ้ว แป้ง จะผ่านลงมายังถังพักและไหล
ไปยังปั๊มความดันเพื่อส่งไปยังหัวโรยเส้นที่ควบคุมด้
ระบบยาว เมื่อเสร็จแล้วก็จะให้เส้นขนมจีนที่นุ่มน
แบบไว้รับประทานหรือจำหน่ายต่อไป

เครื่องผลิตขนมจีนโฮตเคชุดนี้ สามารถผลิตขนม
ได้ชุดละ 20 กิโลกรัมต่อครั้ง และสามารถขยายได้ถึง
กิโลกรัมสำหรับการผลิตเต็มระบบอย่างต่อเนื่อง
สำหรับกลุ่มชุมชน หมู่บ้านที่ดัดแปลงการผลิตขนมจีนเ
ลาชีพเสริม เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่คนเลงและชุมชน

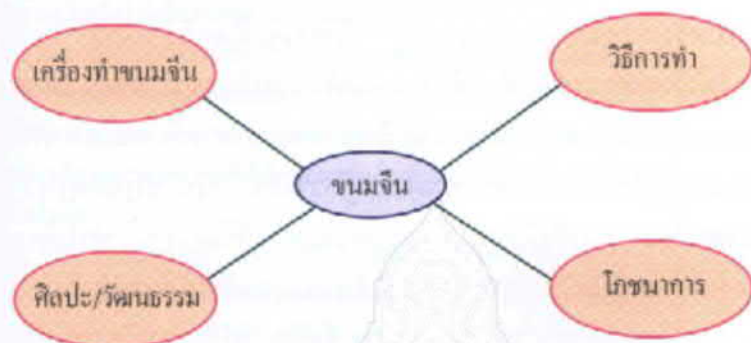
ดร.อาทิตย์ อุไรรัตน์ รมว.กระทรวงวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม พร้อมด้วย ศ.ดร.โ
กัฏขพหุ ผอ.สวทช. กับเครื่องผลิตขนมจีนโฮ
ที่มีผลิตไทย.

สนใจรายละเอียดเครื่องผลิตขนมจีนชุด
สามารถติดต่อได้ที่ นายภูมิศักดิ์ พิทักษ์เชื่อน
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น 8 มี
จ.ขอนแก่น 40002 โทร. (043) 237-318, 362-0
โทรสาร (043) 244-418

นับเป็นความสำเร็จที่น่าภาคภูมิใจจากภูมิปัญญา
ไทยอีกชิ้นหนึ่ง

คำแนะนำในการสอน

เมื่อผู้เรียนอ่านหรือฟังข่าวนี้จบแล้ว ครูต้องพิจารณาว่าข่าวนี้มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องใดบ้าง หรือแยกแขนงความรู้ย่อยๆ นั้นออกมา ครูผู้สอนอาจต้องวางคำถามนำเพื่อให้ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ผ่านคำถามเหล่านี้

- ขนมจีนมีวิธีการทำอย่างไร มีส่วนผลมอะไรบ้าง
- มีคุณค่าทางโภชนาการอย่างไรบ้าง
- ขนมจีนแต่ละภาคมีวิธีในการรับประทานแตกต่างกันอย่างไร
- อภิปราย เปรียบเทียบการทำขนมจีนด้วยเครื่อง กับการทำด้วยมือ เช่น โรยแป้งด้วยเครื่อง กับการโรยแป้งด้วยมือ การใช้พลังงาน ความคุ้มค่าในการใช้เครื่อง เป็นต้น

ครูควรให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นจากประสบการณ์ของตนเอง บ่อยครั้งเรื่องดีๆ เกิดจากความคิดที่เป็นตัวของตัวเอง จากประสบการณ์ที่สำคัญๆ ของผู้เรียน ผู้เรียนจะรู้สึกมั่นใจที่มีประสิทธิภาพในการเลือกเรื่องที่จะเรียนรู้ด้วยตัวเอง ครูอาจให้คำแนะนำและข้อมูลเพิ่มเติมจากที่ผู้เรียนค้นคว้าได้ ครูควรให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนในสิ่งที่ผู้เรียนมีความคิดเห็นในเรื่องนั้นๆ มาแล้ว

ครูอาจต้องใช้ความสามารถ ความพยายามในการตั้งคำถาม ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง ครูอาจสังเกต ปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนรู้ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน จับประเด็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และเป็นที่สนใจของผู้เรียนมาใช้ประโยชน์ การเรียนรู้

เมื่อครูได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนแล้ว ผู้เรียนก็จะปรับเปลี่ยน พฤติกรรมตามการจัดกิจกรรมของครู ผู้เรียนจะมีส่วนร่วมในการแสวงหา แท้จริง ได้แสดงความคิดเห็นโต้ตอบ คัดค้าน สนับสนุน หรือแสดงความคิดเห็น จากประสบการณ์ที่หลากหลาย และมีความหมายสำหรับตนเอง ความรู้ จะคงทนและผู้เรียนจะสามารถนำความรู้ความเข้าใจไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ชีวิตของตนเอง การที่ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ทำให้ครูสามารถ ตรวจสอบความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ ที่ได้เรียนมาแล้วได้ด้วยเช่นกัน

การเรียนรู้จากการรับฟังข่าวสาร จึงนับว่าเป็นการเรียนรู้แบบองค์ และการเรียนรู้แบบบูรณาการ ได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน และความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับตัวผู้เรียน ธรรมชาติของการเรียนรู้ องค์รวม และการเรียนรู้แบบบูรณาการจึงเป็นการเรียนรู้ที่สอดคล้อง ธรรมชาติและความเป็นจริง ในการจัดการเรียนการสอนข่าวสาร สารสนเทศ เรื่องใดก็ตาม ผู้สอนฟังคำนึงถึงไว้มาก จะทำให้การเรียนการสอน มีความหมายอย่างยิ่งต่อชีวิตของผู้เรียน

ทั่วโลกติดเชื้อเอชไอวี 34.3 ล้าน

ยูเอ็นเผยตัวเลขน่าตกใจ ปีที่แล้วมีผู้ติดเชื้อไวรัสเอชไอวี ซึ่งเป็นต้นเหตุนำไปสู่การเป็นโรคภูมิคุ้มกันบกพร่องเดิมรูปแบบหรือเอดส์ เพิ่มขึ้นอีกเกือบ 5.5 ล้านราย ทำให้ยอดรวมผู้ติดเชื้อไวรัสชนิดนี้อยู่ที่ 34.3 ล้านรายแล้ว

รายงานฉบับใหม่ของโครงการร่วมต่อต้านเอดส์ของยูเอ็นหรือยูเนดส์เปิดเผยเมื่อวันอังคารว่า เมื่อปีที่แล้วมีผู้ติดเชื้อเอชไอวีเกือบ 5.5 ล้านราย รวมแล้วขณะนี้ผู้ที่ติดเชื้อไวรัสดังกล่าว 34.3 ล้านราย ซึ่งปีเตอร์ ฟัลคท ผู้ผู้อำนวยการบริหารของยูเนดส์กล่าวว่า นอกเสียจากว่าจะมีปฏิกิริยาเกิดขึ้นเท่านั้น ไม่เช่นนั้นแล้วผู้ติดเชื้อเหล่านี้ก็จะต้องเสียชีวิตไปอีก 10 ปี หรือกว่านั้น

ในรายงานระบุว่าในปี 1999 มีผู้ป่วยโรคเอดส์เสียชีวิตรวม 2.8 ล้านราย ขณะที่รวมยอดตั้งแต่สมันต์ภัยนี้ได้แพร่ระบาดออกไปอยู่ที่ 18.8 ล้านราย จึงเป็นที่แน่ชัด ณ วันนี้แล้วว่า เอดส์คือวิกฤตการณ์ที่มีการพัฒนา และในบางพื้นที่ของโลกล้มได้กลายเป็นวิกฤตการณ์ด้านความมั่นคงอย่างรุนแรงมาอีกด้วยสำหรับผู้ติดเชื้อเอชไอวีจำนวน 24.5 ล้านคน อาศัยอยู่ในทั้งสามารว แอฟริกา ซึ่งนับว่ามีผู้ติดเชื้อใหม่ 5.4 ล้านราย อยู่ที่นี่ถึง 4 ล้านราย

ทั้งนี้แอฟริกาใต้ซึ่งมีประชากร 4.2 ล้านราย มีชีวิตอยู่ด้วยอาการติดเชื้อเอชไอวี ซึ่งนับว่าเป็นประเทศที่มีผู้ติดเชื้อไวรัสชนิดนี้มากที่สุดในโลก ขณะที่ในเอเชียมีอัตราน้อยกว่าเมื่อเทียบกับแอฟริกา โดยคิดเฉลี่ยผู้ติดเชื้อในวัย 15-49 ปี จะมีมากเกินหนึ่งเปอร์เซ็นต์ใน 3 ประเทศด้วยกันคือ กัมพูชา พม่าและประเทศไทย ในอินโดนีเซียมีเพียง 5 ใน 10,000 คนเท่านั้นที่เป็นเอดส์ ส่วนในฟิลิปปินส์อัตราเฉลี่ย / ต่อ 10,000 คน.

วิธีดำเนินการ

1. นักเรียนจับกลุ่มกัน จำนวน 4-10 คน ตามความเหมาะสม
2. นักเรียนคนที่อ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์ในเรื่องเกี่ยวกับประชา
ทั่วโลกติดเชื้อ เอชไอวี 34.3 ล้านราย เริ่มการพูดคุยกับเพื่อน
สถานการณ์โรคเอดส์ที่ทางองค์การสหประชาชาติ หรือ ยู
ได้รายงานไว้
3. กลุ่มเพื่อนนักเรียนสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น สาเหตุ
สภาพปัญหาของผู้ติดเชื้อ เอชไอวี เพื่อหาทางป้องกันและ
มีให้ผู้ที่ติดเชื้อ เอชไอวีเพิ่มขึ้น

ประเด็นอภิปราย

- สาเหตุการติดเชื้อ เอชไอวี เกิดจากอะไร
- ทำไมประเทศแอฟริกาจึงมีผู้ติดเชื้อเอชไอวี มากที่สุด
- สำหรับประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านอาเซียน ได้แก่ กัม

พูม่า ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย ทำไมจึงมีผู้ติดเชื้อ เอชไอวี มากกว่าปร
อื่น ๆ เพราะอะไร

- เราจะมีทางป้องกันอย่างไร

- ถ้ามีผู้เป็นโรคเอดส์มากๆ จะเป็นปัญหาต่อสังคมและประเทศชาติอย่างไร
- เราจะมีแนวทางในการรณรงค์ต่อต้านโรคเอดส์อย่างไร
- รัฐบาลมีนโยบายในการป้องกันโรคเอดส์หรือไม่ อย่างไร
- เราจะปฏิบัติตนอย่างไรเพื่อไม่ให้ติดเชื้อเอชไอวี
- เราควรปฏิบัติต่อผู้ป่วยเอดส์อย่างไร เพราะเหตุใด ฯลฯ

เรื่อง การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา (สว.)
แหล่งข่าว หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์

สรุป

ตั้งแต่มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดที่ใช้สำหรับการปกครองประเทศ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ. 2540 ทำให้ต้องมีการออกกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ในช่วงต้นของปี พ.ศ. 2543 ได้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาชุดใหม่ มีการลงคะแนนเลือกตั้งครั้งแรก เมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2543 และมีการแขวนว่าที่สมาชิกวุฒิสภาบางคนที่พบว่ามีการทุจริตการเลือกตั้งในหลายจังหวัด ทำให้ต้องมีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาใหม่อีกหลายครั้ง

วิธีดำเนินการ

1. นักเรียนจับกลุ่มกัน จำนวน 4-10 คน ตามความเหมาะสม
2. นักเรียนคนใดคนหนึ่งติดตามข่าวการเลือกตั้ง สว. เริ่มการพูดคุยกับเพื่อนในกลุ่ม

3. ให้เพื่อนๆ ในกลุ่มได้มีการอภิปรายซักถาม และวิเคราะห์ ประเด็นปัญหาข้อดี ข้อเสีย ในการเลือกตั้ง สว. ซึ่งมีคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) เป็นผู้จัดการเลือกตั้ง

ประเด็นอภิปราย

- อำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ในการสั่งแก้ไขว่าที่ สว. ถูกต้อง เหมาะสม หรือไม่ อย่างไร
- มีวิธีการอย่างไรที่จะไม่ให้มีการทุจริตการเลือกตั้ง
- สิทธิและหน้าที่ของประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้ง ถ้าไม่ไปเลือกตั้งโดยไม่แจ้งเหตุอันควร จะเสียสิทธิทางการเมืองอย่างไร
- ผู้จะไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง จะต้องอายุเท่าใด
- คุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภามีอะไรบ้าง
- ถ้ามีการเลือกตั้งอื่นๆ เช่น การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การเลือกตั้งผู้ว่า กทม. จะมีแนวปฏิบัติเหมือนกันหรือไม่
- เราจะได้อะไรจากการเลือกตั้ง

โลกในยุคศตวรรษที่ 21 พลังงานได้กลายเป็นปัจจัยสำคัญที่มนุษย์ไม่อาจขาดได้ พลังงานได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตมนุษย์ทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นพลังงานไฟฟ้า ในที่พักอาศัย ทั้งแสงสว่างและปรับอากาศให้เหมาะสมกับร่างกาย พลังงานจากก๊าซธรรมชาติในการหุงต้มอาหาร พลังงานจากปิโตรเลียม ในการเดินทางและคมนาคมขนส่ง ตลอดจนการผลิตปัจจัยต่าง ๆ ทั้งเรื่องอุปโภคบริโภคก็ล้วนต้องพึ่งพลังงานทั้งสิ้น

พลังงานหลักที่มนุษย์ใช้ในปัจจุบันมาจากเชื้อเพลิงฟอสซิล ที่เกิดจากการทับถมของซากพืชซากสัตว์นับล้านปี ปรากฏในรูปของน้ำมันปิโตรเลียม ก๊าซธรรมชาติและถ่านหิน ซึ่งมีอยู่ปริมาณจำกัด ใช้แล้วหมดไป ไม่สามารถสร้างขึ้นมาทดแทนได้ นอกจากนั้น แหล่งทรัพยากรพลังงานเหล่านี้มีอยู่ในบางประเทศเท่านั้น ทำให้พลังงานเหล่านี้ได้กลายเป็นสินค้าที่มีความต้องการไปทั่วโลก เป็นตลาดผูกขาดที่ประเทศผู้ผลิตสามารถกำหนดราคาในตลาดโลก ประเทศที่ขาดแคลนทรัพยากรพลังงานเหล่านี้จึงได้รับความเดือดร้อนอยู่เสมอ ทั้งในเรื่องราคาและการขาดแคลนในบางช่วงเวลา

ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ได้ตระหนักถึงปัญหานี้มากร้อยปี มีแนวทางแก้ปัญหาแตกต่างกันไปตามความเหมาะสมของสภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ตลอดจนวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ซึ่งอาจแยกได้เป็น 2 แนวทางหลัก กล่าวคือ การใช้พลังงานอย่างประหยัด รู้คุณค่า และการหาแหล่งพลังงานที่สามารถสร้างขึ้นมาทดแทนได้ หรือแหล่งพลังงานที่มีอยู่อย่างไม่จำกัดมาใช้ทดแทนพลังงานจากฟอสซิล

การใช้พลังงานอย่างประหยัดและรู้คุณค่า มีทั้งในรูปของการรณรงค์ให้ประชาชนร่วมมือ เช่น โครงการรวมพลังงานหาร 2 หรือการใช้มาตรการทางกฎหมาย เช่น การกำหนดให้โรงงานอุตสาหกรรมจะต้องมีผู้จัดการด้านพลังงานประจำ เพื่อให้การใช้พลังงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นต้น

ส่วนการหาพลังงานทดแทนนั้น ทั่วโลกกำลังตื่นตัวในเรื่องนี้ มีการพัฒนาการใช้

พลังงานทดแทนในรูปแบบต่างๆ เช่น การใช้กังหันลมในประเทศเดนมาร์ก การจัดป่าชุมชนเพื่อให้ไม้ฟืนใช้อย่างยั่งยืนในประเทศเนปาล เป็นต้น

นอกจากนี้ แนวคิดเกี่ยวกับการใช้ชีวิตในรูปแบบใหม่ที่ลดการใช้ทรัพยากรพลังงานอย่างฟุ่มเฟือย เปลี่ยนมาใชีวิตที่เรียบง่าย อยู่กับธรรมชาติอย่างยั่งยืน ยังเกิดขึ้นหลายชุมชน ทั้งในประเทศที่เป็นผู้นำทางเทคโนโลยีอย่างญี่ปุ่น หรือประเทศที่พัฒนาอย่างเดนมาร์ก รวมถึงประเทศที่กำลังพัฒนาอย่างเนปาลและไทย

ญี่ปุ่น ญี่ปุ่นประเทศเป็นเกาะ ขาดแคลนทรัพยากรและพลังงาน ทำให้ญี่ปุ่นต้องพึ่งพลังงานจากภายนอกประเทศเป็นหลัก อุตสาหกรรมในญี่ปุ่นจึงต้องใช้พลังงานในประสิทธิภาพสูงสุด ปัจจุบันโรงงานในญี่ปุ่นจะต้องมีผู้จัดการด้านพลังงานประจำ คอยทำหน้าที่ควบคุมดูแลการใช้พลังงานให้มีประสิทธิภาพ

แม้จะเป็นประเทศที่เจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี แต่นายฟูกูโอกะ นักคิดนักปราชญ์ในเอเชียได้เสนอแนวทางการทำเกษตรแบบธรรมชาติ ปฏิเสธการใช้เทคโนโลยีใหม่เพื่อให้มนุษย์อยู่ร่วมกับสรรพชีวิตในระบบนิเวศได้อย่างยั่งยืน ความล้าสมัยของนายฟูกูโอกะทำให้ผู้คนมากมายจากทั่วทุกมุมโลก ต้องเดินทางมาศึกษาแนวทางปฏิบัติของเขา

เดนมาร์ก แม้ว่าประเทศเดนมาร์กจะมีแหล่งน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ แต่รัฐบาลสนับสนุนให้เกษตรกรที่อยู่ในพื้นที่ที่มีลมแรง สร้างกังหันลม เพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าขายให้รัฐบาล

ประเทศเดนมาร์กเป็นประเทศที่มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ แต่ชาวเดนมาร์กจำนวนมากกลับนิยมใช้จักรยานเป็นพาหนะสำหรับการเดินทางในชีวิตประจำวัน เพื่อเป็นประหยัดพลังงานและรักษาสิ่งแวดล้อม

เนปาล ดินแดนที่รายล้อมด้วยขุนเขาของประเทศเนปาล การพึ่งพาพลังงานจากภายนอกเป็นไปอย่างยากลำบากและมีราคาแพง การใช้ไม้ฟืนเป็นเชื้อเพลิงในการหุงต้มให้ความอบอุ่นจึงเป็นสิ่งจำเป็น ชาวเนปาลได้จัดทรวาชุมชนจนประสบความสำเร็จ ประชาชนสามารถใช้ฟืนจากป่าได้อย่างยั่งยืน จนเป็นแบบอย่างให้หลายประเทศต้องเข้าไปศึกษา

คำแนะนำการสอน

การจัดกิจกรรมข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาในหลักสูตร สามารถจัดทำได้หลายรูปแบบ สถานศึกษา หรือครูผู้สอนจะต้องรู้จักเลือกกิจกรรมการวิเคราะห์ข่าวสารในลักษณะต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของแต่ละเรื่อง และเนื้อหาของข่าวสาร

ตัวอย่างการวิเคราะห์ข่าวสารที่จะนำเสนอต่อไปนี้เป็นข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องพลังงาน เพราะในปัจจุบันพลังงานจากธรรมชาติถูกนำมาใช้อย่างมากโดยการกระทำของมนุษย์ ซึ่งในหลักสูตรวิทยาศาสตร์มีเนื้อหาที่ว่าด้วยพลังงาน แต่การปลูกฝังให้ผู้เรียนรู้จักวิเคราะห์ข่าวสารในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับที่ได้เรียนมาในห้องเรียน จะช่วยฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ และพิจารณานำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติตน

วิธีดำเนินงาน (ในลักษณะกิจกรรมการอ่านและการวิเคราะห์ข่าว)

- ครูนำเสนอบทความเรื่องพลังงาน (อาจมีบทความที่นักเรียนหา มาเองด้วย)
- แบ่งกลุ่มนักเรียน ประมาณกลุ่มละ 5 คน ศึกษาข่าว บทความ ที่นำเสนอ
- แต่ละกลุ่มวิเคราะห์ข่าว ในความคิดของกลุ่มตนเอง
- สรุป และนำเสนอต่อเพื่อนๆ ทุกคนในห้อง

แนวทางการวิเคราะห์

- ในการนำเสนอข่าวในเรื่องการใช้พลังงานนั้น เป็นการนำเสนอเน้นถึงการที่มนุษย์นำพลังงานจากธรรมชาติมาใช้ และกำลังหมดไป ซึ่งในข่าวได้ยกตัวอย่างของประเทศญี่ปุ่น เดนมาร์ก เนเธอร์แลนด์ ที่รู้จักอนุรักษ์พลังงาน
- ครูอาจยกประเด็นคำถามให้นักเรียนคิดว่า ถ้าเป็นตัวนักเรียน จะช่วยอนุรักษ์พลังงานจากธรรมชาติที่มนุษย์นำมาใช้ได้อย่างไร
- ประเทศไทยควรมีแนวทาง หรือวิธีการอนุรักษ์และใช้พลังงานจากธรรมชาติให้ประหยัดได้อย่างไรบ้าง
- มนุษย์สามารถสร้างพลังงานใดบ้าง เพื่อทดแทนพลังงานจากธรรมชาติ

เรื่อง ทรัพยากรน้ำ

น้ำเป็นทรัพยากรสิ่งแวดล้อมที่เป็นปัจจัยในการดำรงชีวิตมนุษย์ พืช และสัตว์ การอนุรักษ์และรู้จักใช้น้ำเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง ผู้สอนควรหากิจกรรมที่จะช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ เจตคติที่ดี และพฤติกรรมการใช้ น้ำที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งอาจได้เนื้อหาหรือข้อมูลความรู้ต่างๆ

การให้การศึกษาแก่เด็กจะต้องเริ่มตั้งแต่ยังเล็กจนถึงระดับที่สูงขึ้นไป เพื่อสร้างเสริมพฤติกรรมถาวรที่ดีในการใช้น้ำ กิจกรรมที่ 1 ผู้สอนอาจนำไป ปรับใช้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา กิจกรรมที่ 2 อาจเหมาะสมกับ นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ดังจะได้นำเสนอตามลำดับต่อไปนี้

กิจกรรมที่ 1

รู้ใหม่ว่า...

คนเราใช้น้ำในชีวิตประจำวัน

ในกิจกรรมอะไรบ้าง?

และใช้น้ำในปริมาณเท่าใด?

เมื่อน้ำถูกใช้แล้วกลายเป็นน้ำเสีย?

น้ำเสียเหล่านั้น ไปอยู่ที่ไหน?

จากการศึกษาพบว่า ในวันหนึ่ง คนเราใช้น้ำในกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

ประกอบอาหารและบริโภค	5	ลิตร
ล้างถ้วยชาม ภาชนะ	16	ลิตร
ซักผ้า	16	ลิตร
ชำระล้างร่างกาย	57	ลิตร
ใช้น้ำในห้องส้วมๆ	57	ลิตร
รดน้ำต้นไม้	7	ลิตร
อื่นๆ	2	ลิตร
รวม	160	ลิตร

หลังจากการใช้น้ำแล้ว น้ำเสียที่เกิดขึ้นในปริมาณที่ใกล้เคียงกับน้ำที่
จะไหลออกจากอาคารบ้านเรือน ไปตามท่อระบายน้ำ เพื่อกำจัดทิ้ง ซึ่งใน
บ้านเราส่วนใหญ่ใช้วิธีปล่อยทิ้งโดยตรงสู่ม่าน้ำลำคลอง

น้ำเสียที่ปล่อยทิ้งจากอาคารบ้านเรือนโดยปราศจากการบำบัดก่อน
ปล่อยลงสู่ม่าน้ำลำคลอง ผลคือ...

ม่าน้ำลำคลองรับเอาความสกปรกจากน้ำเน่าเสียสะสมเป็นจำนวน
มาก จนยากแก่การฟื้นฟูสภาพให้ดีขึ้นตามธรรมชาติ ทำให้ค่าออกซิเจน
ในน้ำลดลง เกิดตะกอนธาตุโลหะหนัก มีสีดำและเน่าเหม็น

วิธีดำเนินงาน

- แบ่งกลุ่มนักเรียนตามความสนใจ ร่วมกันอภิปรายแสดง
ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและสาเหตุของน้ำเสีย

- ผลัดกันอ่านข้อความที่กว้างกว่าๆ จับใจความสำคัญ แล้วนำมาตั้งชื่อ หัวเรื่อง
- นักเรียนเล่นเกมจากการอ่าน โดยหารหาคำที่มีความหมายตรงข้าม เช่น หอม-เหม็น ดี-เลว ฯลฯ
- ร่วมกันอภิปราย ซักถาม และวิเคราะห์ประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น และสรุปผล

ประเด็นอภิปราย

- เราเป็นคนหนึ่งด้วยหรือไม่ ที่มีส่วนทำให้เกิดมลภาวะทางน้ำ
 - เราจะมีวิธีการในการใช้น้ำอย่างประหยัดและคุ้มค่าได้อย่างไรบ้าง
 - น้ำที่เน่าเสียในแม่น้ำลำคลองต่างๆ ส่งผลกระทบต่ออย่างไรบ้าง
 - แนวการปฏิบัติหรือแก้ปัญหาที่เหมาะสมกับการดำรงชีวิต
 - นักเรียนได้ข้อคิดเห็นจากข้อความข้างต้นอย่างไรบ้าง
- ฯลฯ

กิจกรรมที่ 2

อันตรายของสารไนเตรทและไนไตรท์ในน้ำดื่ม

สารไนเตรทและไนไตรท์เป็นส่วนประกอบของสารปุ๋ยอินทรีย์โปรตัสเซียมไนเตรท ประเทศไทยมีการใช้ปุ๋ยนับล้านตันต่อปี ปุ๋ยจำนวนมากเหล่านี้จะถูกชะล้างและละลายไหลปนลงในแม่น้ำลำคลอง สารไนเตรทและไนไตรท์สามารถละลายน้ำได้ดีมากและมีโมเลกุลขนาดเล็ก ทำให้ไม่สามารถแยกสารไนเตรทออกจากน้ำได้ด้วยวิธีการกรอง ดังนั้นในน้ำประปาและน้ำดื่มทั่ว ๆ ไป จึงมีสารไนเตรทปนเปื้อนอยู่เสมอ

ความเป็นพิษของสารไนเตรทและไนไตรท์

- ทำให้เม็ดเลือดแดงไม่สามารถนำพาออกซิเจนไปยังเซลล์ต่างทั่วร่างกาย ทำให้มีอาการตัวเขียว อ่อนเพลีย หายใจหอบถี่ ปวดศีรษะ หัวใจเต้นเร็ว และอาจถึงตายได้
- ทำให้เด็กทารกเสียชีวิตได้ มีรายงานเกี่ยวกับเด็กทารกในสหรัฐอเมริกา ที่เสียชีวิตจากการรับประทานนมชงด้วยน้ำจากแหล่งธรรมชาติ ซึ่งมีปริมาณไนเตรทปนเปื้อนอยู่
- ทำให้สัตว์ทดลองที่ตั้งท้องกลายเป็นโรคโลหิตจาง และลูกที่เกิดจะมีอัตราการตายที่สูงขึ้น

กลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงจากอันตรายที่ได้รับสารไนเตรทและไนไตรท์

1. เด็กทารกที่อายุน้อยกว่า 3 เดือน
2. หญิงตั้งครรภ์และหญิงให้นมบุตร (ยังมีต่อ...)

วิธีดำเนินงาน

- แบ่งกลุ่มนักเรียน ประมาณกลุ่มละ 5 คน ผลัดเปลี่ยนกัน
เลือกหาข่าวเพื่อนำมาอภิปรายร่วมกัน
- ประธาน และสมาชิกกลุ่ม อาจผลัดกันอ่านข่าวให้เพื่อนฟัง
ช่วยกันหาใจความสำคัญ หรือแนวคิดหลัก แล้วสรุปเขียน
ประโยค

ประเด็นอภิปราย

- เนื้อข่าวมีจุดหมายอย่างไร (บอกเล่า แสดงความคิดเห็น
หรือชวนให้คิด ฯลฯ)
- เนื้อข่าวหรือข้อความมุ่งเสนอประเด็นอะไร น่าเชื่อถือหรือไม่
- รัฐควรมีมาตรการในการใช้วิทยุหรือไม่ ถ้ามี ควรดำเนินการ
อย่างไร
- คิดอย่างไรกับ “น้ำประปาที่ดื่มได้”
- ข้อความที่ว่า “ยังมีต่อ” น่าจะเป็นอย่างไร ตรวจสอบใคร
คาดการณ์ได้ถูกต้องหรือใกล้เคียงมากที่สุด
- ได้ข้อคิดจากเนื้อข่าวอย่างไรบ้าง
ฯลฯ

เรื่อง

ปฏิรูปการศึกษา : ในมุมมองของเด็กไทย

แหล่งข่าว

หนังสือพิมพ์พิมพ์วัน 3 กันยายน 2543 หน้า 4

เปิดโลกศึกษา ปฏิรูปการศึกษาในมุมมองของเด็กไทย

นายวัชร หมั่นงาน

รองประธานนักเรียน

โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา

“คิดว่าการศึกษาไทยให้ความสำคัญกับผู้เรียนน้อยไป แต่มุ่งให้ความสำคัญกับระบบและการบริหารจัดการมากกว่าตัวเด็ก บางครั้งโรงเรียนหลักสูตรไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน จึงอยากเสนอให้ปฏิรูปการเรียนให้ตรงกับผู้เรียน เมื่อใดสามารถจัดการเรียนการสอนได้ตามความต้องการของเด็ก เมื่อนั้นจึงจะปฏิรูปการศึกษาได้สำเร็จ”

นายณัฐวุฒิ กาญจนไพริน

รองประธานนักเรียน

โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา

“หลักสูตรการเรียนมีวิชาบังคับแกน บังคับเลือก แม้มีวิชาเลือก แต่ผมไม่เห็นว่า นักเรียนจะมีเสรีในการเลือก อยากให้โรงเรียนให้อิสระเลือกรเรียนได้จริง ผมเป็นคนหนึ่งที่เรียนกวดวิชาเพราะความรู้ในโรงเรียนไม่ตรงเนื้อหาที่ใช้สอบเอ็นทรานซ์ ทำให้เมื่อกลับถึงบ้านเหนื่อยไม่อยากทำการบ้าน เมื่อมาเจอ Child Center อีกก็ต้องทำโครงการ ทำรายงานยิ่งหนักขึ้น ทำท้ายสุดกลายเป็นปัญหาที่เด็กพยายามหนีไม่อยากเรียน ที่ใช้การบูรณาการถามว่า ต่างกันอย่างไรกับของเดิม เพราะในห้องเรียนมีการอัดเนื้อหาให้สได้ แต่เมื่อชอกไปนอกสถานที่ไม่ได้เนื้อหาอาจจะได้แต่ก้นอ้อย ไม่มีผล

คะแนนสอบ แต่กลับทำให้มีเวลาเรียนน้อยลงซึ่งมีผลต่อการสอบและการสอบก็มีผลต่อการเอ็นทรานซ์อีก เด็กจึงยังไม่รู้ว่าการปฏิรูปการศึกษาที่แท้จริงเป็นอย่างไร จึงน่าจะมีการประชาสัมพันธ์ในเวลาที่เด็กสามารถดูได้ ไม่ใช่ตี 5 ซึ่งเรากำลังอาบน้ำไปเรียน หรือเย็นๆ เราก็กำลังเรียนกวดวิชา

“ผมอยากให้มีการเปลี่ยนหลักสูตรให้เนื้อหาลดน้อยลง ตัดทอนที่เรียนซ้ำๆ ในแต่ละระดับ ให้ความสำคัญกับวิชาพลานามัยมากขึ้น ผมว่าการเรียนแบบบูรณาการทำไม่ได้ หากเราเรียนนานเกิน 9 คาบต่อวัน เพราะต้องรวมหลายแขนงเข้ามาใน 1 วิชา แต่หากลดเหลือ 2-3 วิชาต่อวัน ก็อาจทำได้”

นายชาญวิทย์ จิตรุ่งวิวัฒน์

ตัวแทนนักเรียน

โรงเรียนฤทธิณรงค์รอน

ตัวแทนผู้บริหารโรงเรียนกำลังอภิปราย “โฉมหน้าของการศึกษาไทย : ปฏิรูปการเรียนรู้ คือหัวใจของการปฏิรูปการศึกษา”

“การเรียนในห้องเรียนเหมือนกับในแหล่งคอนกรีต ถ้ามองว่าสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ไหม บางคนครอบครัวค้าขายเล็กๆ น้อยๆ เขาก็ต้องการเพียงบวกลบคูณหารพื้นฐาน ไม่ต้องเรียนถึงตรีโกณมิติ ที่โรงเรียนอื่นครูอาจให้ความรู้ไม่เต็มที่ มีการกักวิชา เด็กจึงต้องไปกวดวิชา แต่ที่โรงเรียนผมต้องกวดวิชาเพราะอาจารย์มีน้อย ทำให้ต้องสอนหลายวิชา ต้องสอนไม่ตรงตามเอกที่จบ ต้องสอนและว่าผิดของงานเยอะ จึงทำให้สอนไม่เต็มที่เด็กจึงต้องกวดวิชา การเรียนในห้องเรียนบางวิชาเด็กบางคนไม่จำเป็นต้องเรียนก็ได้ ระบบหลักสูตรการเรียนการสอนจึงควรจับแยกให้เป็นภาควิชาโดยให้เด็กสามารถเลือกวิชาเอกได้ตั้งแต่ระดับมัธยมต้น เพื่อว่าเด็กจะได้มีความรู้ความถนัด ความสนใจ ความสามารถในแต่ละวิชาก่อนที่จะขึ้นระดับ ม.ปลาย เพื่อจะฝึกปฏิบัติให้เกิดความเชี่ยวชาญ เห็นด้วยกับแนวคิดให้ปรับปรุงหลักสูตรที่

ซ้ำซ้อน แต่ไม่ใช่ปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลง เช่น วิชาชีววิทยา นับตั้งแต่ 2521 ถึง 2543 ผมเห็นเขาเปลี่ยนแปลง แต่ไม่ได้ปรับเปลี่ยนเนื้อหา ในเนื้อหาไม่มีเรื่องโคลนนิ่ง ทั้งที่อาจต้องเจอในข้อสอบเอ็นทรานซ์ ผมว่าอย่างน้อยก็ควรเปลี่ยนทุก 5 ปี เพื่อให้เด็กได้ทันต่อเหตุการณ์”

หมายเหตุ - เมื่อเร็ว ๆ นี้ กรมสามัญศึกษาจัดเสวนาโต้เถียงภายใต้ชื่อ “เสวนาสามัญ” 43 โดยเปิดโอกาสให้บรรดาครูแกนนำ ผู้บริหารสถานศึกษา และตัวแทนนักเรียนได้ร่วมแสดงความคิดเห็น เสนอแนะปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาคือระบบการเรียนการสอนของไทย อันจะนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ของการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งหัวข้อหนึ่งที่น่าสนใจคือ “การปฏิรูปการศึกษา : ในมุมมองของเด็กไทย” โดยตัวแทนนักเรียนจากโรงเรียนต่างๆ ได้เสนอประเด็นข้อคิดเห็นไว้มากมาย “มติชน” เห็นว่ามีสาระสำคัญจึงนำเสนอตัวแทนนักเรียนกำลังแสดงความคิดเห็น “การปฏิรูปการศึกษา : ในมุมมองของเด็กไทย”

นายวันชนะ หมั่นงาน

รองประธานนักเรียน

ตัวแทนนักเรียนโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา

ร่วมระดมความคิดเห็นในงาน “เสวนาสามัญ” 43

นายธนาสิทธิ์ เดชานุกุล

ประธานนักเรียน

โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา

“การเรียนกวดวิชาส่วนใหญ่จะเรียนช่วงปิดเทอม เพราะอยากเนื้อหาวิชาล่วงหน้า อยากเรียนให้หมดก่อนที่จะเรียนตอนเปิดเทอม ทำเมื่อมาโรงเรียนแล้วไม่สนใจเนื้อหา เพราะคิดว่าเรียนแล้ว จึงอยากให้เพื่อ

เปลี่ยนความคิดเห็นมาสนใจในห้องเรียนแม้ว่าเราจะเรียนแล้วก็ตามในเรื่องใช้ผล
การเรียนสอบเอ็นทรานซ์ ผมคิดว่าตัวระบบดี แต่ปัญหาก็มีเยอะ ตอนนั้นก็
มีปัญหาแล้ว เช่น เด็กที่จะขึ้นชั้น ม.4 กำลังอยู่ในวัยสดใส ไม่ตระหนักถึงผล
การสอบของ ม.ต้นว่ามีความสำคัญ เมื่อจบออกมาด้วยเกรดแค่ 2.00
อนาคตก็ไม่เหลือแล้ว เพราะการสอบเอ็นทรานซ์ค่าจีพีเอ 10% ถือว่ามาก
อย่างคณะแพทย์เทียบได้ 70 คะแนนแล้วทางแก้ปัญหาคือ จีพีเอควรยังมีแต่
ให้เปอร์เซ็นต์น้อยลง เพื่อระยะห่างคนที่คะแนนต่ำและสูงจะได้ลดลง และให้
ตัดสินใจที่สนามสอบแทน ในส่วนของความต้องการของนักเรียนในการเรียน
เป็นไปได้น่าสนใจที่จะให้เลือกรเรียนในวิชาที่สนใจจนจบปริญญาตรี เพราะการได้
เรียนในวิชาที่ชอบจะทำให้เด็กขวนขวายหาความรู้เองในที่สุด โดยไม่ต้อง
เรียนพิเศษ”

นายธนาสิทธิ์ เดชานุกูล

ตัวแทนนักเรียน โรงเรียนเซนต์คาเบรียล

“เป็นไปได้น่าสนใจที่จะประชาสัมพันธ์เรื่องการปฏิรูปการศึกษาโดยแทรก
ก่อนละครทุกวัน แม้เป็นช่วงเวลาสั้นๆ แต่ก็ดีกว่านายทอดสดหลายชั่วโมงใน
เวลาที่ไม่มีความรู้ ในส่วนของรายการทีวีที่ทำการศึกษา อยากให้อัดเทปเก็บไว้
ในห้องสมุดเพื่อบริการคนที่สนใจ และเป็นไปได้น่าสนใจที่โรงละครแสดงการสอน
แบบ Child Center ที่ถูกจริง ๆ และที่ผิดด้วย เพื่อให้ครูนักเรียนได้ดูตัวอย่าง
พร้อมทั้งอัดเผยแพร่แจกไปตามโรงเรียน ในเรื่องของมาตรฐานโรงเรียน
อยากให้โรงเรียนเอกชนร่วมกับสหวิทยาเขตตั้งกลุ่มทำงานเพื่อตีวงนั้งสีกร่วม
กัน ซึ่งการจับมือประสานงานกันดังกล่าวจะทำให้โรงเรียนมีมาตรฐานมากขึ้น
สำหรับการสอบประเมินผลนั้นควรมีทั้ง 2 อย่าง คือปรนัยและอัตนัย เพราะ
บางหัวข้อมีปัญหา เช่น วิชาสุขภาพอนามัย ถามว่าใครควรมีสุนัขอนามัยดี
ที่สุด ระหว่างครู พ่อแม่ ดารา นักร้อง ซึ่งผมตอบว่า พ่อแม่ เพราะพ่อแม่ควร

มีสุขอนามัยดีทั้งกายและใจ เพื่อว่าจะได้ส่งสอนอบรมลูกได้ แต่พอออกนอกห้องสอบ ปรากฏว่าเพื่อนล้วนตอบต่างกัน ซึ่งแต่ละคนต่างมีเหตุผลทั้งไม่รู้ว่คำตอบใดถูกกันแน่ กลายเป็นว่าเราต้องเดาใจคนออกข้อสอบ ดังนั้นข้อสอบจึงควรเปิดช่องให้นักเรียนเติมเหตุผลแสดงความคิดเห็น”

นายเรีรรจุ ธรณวิกรัย

ประธานนักเรียนตึก ๑

โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา

“อยากให้โรงเรียนเน้นสอนพูดสนทนาภาษาอังกฤษ ในโลกมีภาษากลที่ใช้อยู่ตั้ง 5-6 ภาษา เช่น ภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมนี จีน ญี่ปุ่น แต่ละหลักสูตรเรามีให้เรียนเพียง 3 ภาษา คือ อังกฤษ ฝรั่งเศส และเยอรมนี เราอาจจะใส่ภาษาจีนในหลักสูตรด้วย เพราะในโลกนี้มีประชากรที่เป็นคนหลายล้านคน ซึ่งหากสามารถให้ภาษาจีนได้ผมว่าเราจะสามารถติดต่อกันมากขึ้นหลายล้านคน ผมเห็นด้วยกับข้อเสนอนี้ให้นักเรียนสามารถเลือกแผนการเรียนได้ตั้งแต่ ม.ต้น และควรอนุญาตให้เปลี่ยนเอกได้เมื่อพบว่าไม่ถนัด ไม่ชอบตั้งแต่ชั้น ม.2 หรือ ม.3”

นายฤทธิพล พุ่มนวน

ตัวแทนนักเรียน

โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์

“ที่โรงเรียนขาดเครื่องคอมพิวเตอร์ ต้องเรียนเครื่องละ 3 คน ที่เรียนช้า อยากให้มีคอมพิวเตอร์เพิ่มขึ้น และขอให้ติดตั้งอินเตอร์เน็ตด้วย”

น.ส.กชวรรณ ชัยบุตร

ตัวแทนนักเรียน

โรงเรียนเตรียมอุดม

“อยากให้ช่วยประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองเข้าใจด้วยว่า บางครั้งเด็กอยากเรียนอย่างมีความสุขแต่พ่อแม่เคี่ยวเข็ญให้เรียนกวดวิชาเพื่อให้เอ็นทรานซ์ติด เรากลัวพ่อแม่เสียใจจึงยอมเรียน บางครั้งก็กลายเป็นข้ออ้างของเด็กไปเที่ยวสยามสแควร์อยากให้เป็นเพื่อน ๆ ตั้งจุดหมายไว้ด้วยว่าเรียนเพื่ออะไร ไม่ใช่อยู่ไปวัน ๆ พ่อแม่มีตังค์ให้ใช้ก็พอ โดยไม่ได้ทำประโยชน์ต่อโลก”

คำแนะนำการสอน

การจัดกิจกรรมข่าวสาร ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาในหลักสูตร สถานศึกษาหรือครูผู้สอนสามารถจัดทำได้หลายรูปแบบ โดยสถานศึกษาหรือครูผู้สอน จะต้องรู้จักเลือกกิจกรรมการวิเคราะห์ข่าวสาร ในลักษณะต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของแต่ละเรื่องและเนื้อหาของข่าวสาร

ตัวอย่าง การวิเคราะห์ข่าวสารที่จะนำเสนอต่อไปนี้ เป็นข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่ตัวแทนนักเรียนกลุ่มหนึ่ง (จำนวน 8 คน) ออกมาแสดงความคิดเห็น ซึ่งสมาชิกในกลุ่มทุกคนมีสิทธิที่จะเห็นด้วยหรือเสนอข้อคิดเห็นที่แตกต่างจากตัวแทนทั้ง 8 คนนี้ก็ย่อมจะทำได้ แล้วแต่มุมมองของแต่ละคน

การปลูกฝังให้ผู้เรียนรู้จักวางแผน ภาระงานในการระดมความคิดวิเคราะห์ข่าวสารในเรื่องที่ได้มา มาดำเนินการจัดกิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียน จะช่วยฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ และพิจารณานำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติตนได้เป็นอย่างดี

วิธีดำเนินงาน (ในลักษณะกิจกรรมการอ่านและการวิเคราะห์ข่าว)

- ครูประจำวิชา หรือ ผู้ที่ถนัดความสะดวกในการเรียนรู้ ดำเนินการแบ่งหัวเรื่อง “ปฏิรูปการศึกษา : ในมุมมองของเด็กไทย” ออกเป็น 8 ประเด็นตามตัวบุคคลในหัวข้อข่าวสารเรื่องนี้ พร้อมกับอยู่เป็นที่ปรึกษาโดยตลอดในการดำเนินกิจกรรมนี้

เพราะบางครั้งผู้เรียนย่อมต้องการความช่วยเหลือจากครู
อย่างมากในการคิดวิเคราะห์ปัญหา การอธิบาย ขยายความ

- ครูและนักเรียน ร่วมกันคัดเลือก หรือจำแนกหัวข้อข่าว ออก
8 ชุด

ตามข้อคิดเห็นของ คนที่ 1 ถึง คนที่ 8 ตามลำดับ แล้ว
นักเรียนสมัครใจจับกันเป็นกลุ่ม ประมาณ 4-5 คน ต่อ
(โดยคำนึงถึงการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และเทคนิคเพื่อน
เพื่อนเพื่อเรียนรู้ร่วมกัน ฯลฯ) มีการเลือกประธาน เลขานุ
หรือผู้นำของกลุ่ม โดยให้มีลักษณะการผลัดเปลี่ยนหน้าที่กัน
ผู้นำและผู้ตาม ที่ดี

- ตัวอย่าง กิจกรรมในวันนี้ โดยการมอบหมายงานให้แต่ละ
วิเคราะห์ข่าวเรื่อง...

“ปฏิรูปการศึกษา : ในมุมมองของเด็กไทย”

การดำเนินการ ควรดำเนินการด้วยวิธีการระดมความคิด ใน
ความคิดของกลุ่มเป็นหลัก ไม่ผูกขาดความคิดของใครเพียงคนเดียว

- การอภิปรายและวิเคราะห์ข่าว ควรให้สมาชิกทุกคนใน
มีส่วนร่วมคิด ร่วมทำและปรึกษาครูผู้สอนที่เกี่ยวข้อง เป็นระ
- ในการดำเนินงานวิเคราะห์ข่าวสาร ควรดำเนินการอย่างเป็
ตอน ให้ทำงานอย่างมีระบบ
- สรุป และนำเสนอผลงานกลุ่ม (กลุ่มละ 3-5 นาที โดยประม

แนวทางการวิเคราะห์

1. ให้ร่วมกันอภิปรายถึง คุณลักษณะหรือประเภทของข่าวสาร
เป็นชนิดใดและต้องการนำเสนอให้เห็นถึงเรื่องอะไร เป็นสำคัญ
2. มุมมองของนักเรียนคนที่กลุ่ม... ได้รับมาทำการวิเคราะห์
สรุปได้ว่า... หัวข้อข่าวนี้อะไร ผู้ให้สัมภาษณ์เน้นเรื่องอะไร จะมีวิธี
แก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างไร (คำตอบมี 8 กลุ่ม)

3. สิ่งที่คุณให้สัมภาษณ์ต้องการแสดงให้เห็นถึงคัมภีร์คือ อะไร ผู้ให้สัมภาษณ์มีวิธีการและข้อเสนอแนะที่เด่นชัด มีอะไรบ้าง
4. ผู้เขียนข่าวสารเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์หลักที่สำคัญและต้องการชี้ให้เห็นคืออะไรและต้องการให้มีสิ่งใดเกิดขึ้นอย่างเร่งด่วน
5. นักเรียนภายในกลุ่มสมาชิกคิดว่า วิธีการใดที่นอกเหนือจากสิ่งที่กล่าวไว้แล้วนี้บ้าง สมาชิกในกลุ่มต้องการทำอะไรเป็นเรื่องแรก (จัดลำดับความสำคัญ เรียงตามลำดับ)

หน้าที่พลเมือง-ศีลธรรม ที่นักเรียนเป็นศูนย์กลาง

“.....เวลาสอนให้คนเป็นพลเมืองดีก็จะต้องพูดถึงเรื่องศีลธรรม เวลาสอนศีลธรรมก็ต้องยกตัวอย่างคนดีประกอบด้วย การแยกกันจะทำให้เกิดความซ้ำซ้อนในกระบวนการเรียนการสอน แต่หากบูรณาการให้เป็นวิชาเดียวกันน่าจะทำให้กระบวนการเรียนรู้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น.....”

ตามที่กรมวิชาการเปิดเผยว่า กำลังเร่งดำเนินการสนองพระราชนิพนธ์ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในการนำวิชาหน้าที่พลเมืองกับวิชาศีลธรรมมาเป็นวิชาแกนบังคับในระดับประถมและมัธยม เพื่อทันสมัยในปีการศึกษา 2544 โดยจะจัดให้มีการเรียนการสอนได้ทุกสัปดาห์ ส่วนการประเมินผลอาจไม่ใช่ข้อสอบ แต่เน้นการปฏิบัติผ่านกิจกรรมการทำงานต่างๆ นั้น เป็นเรื่องที่น่ายินดี แต่มีข้อน่าสังเกตบางประการคือ

1. การแยกวิชาหน้าที่พลเมืองและวิชาศีลธรรมออกเป็นสองวิชา น่าจะไม่เหมาะสม เพราะความเป็นพลเมืองดีกับความมีศีลธรรมเป็นขลุ่ยกัน เวลาสอนให้คนเป็นพลเมืองดีก็จะต้องพูดถึงเรื่องศีลธรรม เวลาสอนศีลธรรมก็ต้องยกตัวอย่างคนที่เป็นพลเมืองดีประกอบด้วย การแยกกันทำให้เกิดความซ้ำซ้อนในกระบวนการเรียนการสอน แต่หากบูรณาการเป็นวิชาเดียวกันน่าจะทำให้กระบวนการเรียนรู้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนรู้ที่นักเรียนเป็นศูนย์กลาง ต้องอาศัยหลักบูรณาการ เป็นสำคัญอยู่แล้ว

2. ในด้านเนื้อหาซึ่งกำลังจะจัดทำนั้น ขอเสนอให้เริ่มจากสิ่งที่พอจะเห็นเป็นรูปธรรมบ้างคือหน้าที่พลเมืองมากมาย ทั้งหน้าที่ซึ่งประชาชนมีต่อรัฐและหน้าที่ซึ่งรัฐมีต่อประชาชนด้วย โดยทั้งประชาชนและรัฐต่างรู้จัก เข้าใจ และปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ให้ถูกต้องเหมาะสมกับ “สถานภาพ” ของตนเอง ในฐานะที่เป็นเด็ก ผู้ใหญ่ ครู ข้าราชการ พ่อค้า นักธุรกิจ นักการเมือง รัฐมนตรี และพระสงฆ์หรือนักบวช รวมทั้งส่วนที่เป็นสถาบันและองค์กร ซึ่งแต่ละบุคคล สถาบันและองค์กรต่างก็มีบทบาทตามสถานภาพของตน ซึ่งสังคมกำหนดไว้แล้วที่เรียกว่าจรรยาบรรณ และต้องมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันอย่างถูกต้องและเหมาะสม มีความรับผิดชอบและเคารพต่อสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ไม่เอารัดเอาเปรียบ เบียดเบียนกัน มีความเสียสละ และมีความตั้งใจที่จะบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม ฯลฯ ทั้งหมดนี้อาศัยหลักโลกธรรมเป็นพื้นฐานสำคัญ ถ้าประชาชนและรัฐต่างปฏิบัติตามจรรยาบรรณแห่งสถานภาพของตนให้ถูกต้อง บ้านเมืองก็จะสงบร่มเย็น ประชาชนก็จะอยู่เย็นเป็นสุข

3. การประเมินผลที่จะไม่ใช่ข้อสอบ แต่เน้นการปฏิบัติผ่านกิจกรรมการทำงานต่าง ๆ นั้น เป็นเรื่องที่ต้อง เพราะคุณธรรมจริยธรรมเป็นเรื่องนามธรรม ประเมินผลได้ยาก ต้องแปลงให้เป็นรูปธรรมเสียก่อน ด้วยการนำหลักคุณธรรมจริยธรรมในภาคความรู้หรือทฤษฎีไปสู่ภาคปฏิบัติ ในขณะที่ลงมือปฏิบัตินั้น ผู้ปฏิบัติย่อมแสดงพฤติกรรมออกมาให้เห็นได้ว่าเป็นพฤติกรรมดีหรือเลว ทั้งนี้ กิจกรรมหรืองานที่จะปฏิบัตินั้นควรมีความหลากหลายและไม่จำเป็นจะต้องเป็นกิจกรรมทางศาสนาเท่านั้น เช่น คณะกรรมการนักเรียน กิจกรรมชุมนุมหรือชมรมต่าง ๆ รวมทั้งกิจกรรมลูกเสือ ยุวกาชาด เนตรนารี และผู้บำเพ็ญประโยชน์ ล้วนเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและส่งเสริมระบอบประชาธิปไตยทั้งสิ้น กิจกรรมเหล่านี้ครูต้องส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมด้วยความสมัครใจ และเปิดโอกาสให้นักเรียนคิด ทำ และประเมินผลได้ทั้งโดยตนเองและผู้อื่น โดยครูเป็นเพียงที่ปรึกษามากกว่าจะเป็นผู้นำให้

นักเรียนทำ นอกจากนี้กิจกรรมหรืองานที่ต้องทำเป็นหมู่คณะและมีเวลา
ต่อเนื่องตลอดภาคเรียนหรือตลอดปีเป็นอย่างน้อย จึงจะเห็นสัมฤทธิ์ผล
เกิดขึ้น เพราะหน้าที่พลเมืองและศีลธรรมเป็นความรู้แบบซ้ำที่ต้องปฏิบัติ
บ่อยๆ เข้า จึงจะซึมซาบเข้าไปในจิตใจและเกิดเป็นนิสัยประจำตัวขึ้น

ประการสุดท้าย เห็นด้วยเป็นอย่างยิ่งที่ไม่ควรเอาคะแนนหรือผล
ประเมินเป็นเงื่อนไขของการจบหลักสูตร แต่ถ้าประเมินแล้วไม่เอาไปใช้ ผู้เรียน
ส่วนใหญ่อาจจะละเลยไม่ปฏิบัติ อย่างไรก็ดี เรื่องนี้กระทรวงศึกษาธิการ
และทบวงมหาวิทยาลัยได้มีความเห็นร่วมกันแล้วที่จะให้มีการประเมิน
คุณธรรมจริยธรรมเพื่อนำไปรวมกับค่าจีพีเอและพิอาร์ ในการคัดเลือกผู้สมัคร
เรียนต่อระดับอุดมศึกษา ดังนั้นวิชาหน้าที่พลเมืองและศีลธรรมน่าจะเป็น
กุญแจดอกสำคัญที่จะช่วยให้นโยบายนี้ลุล่วงไปได้

จารึก อยะวง

วิธีดำเนินงาน

1. ครูนำเอกสารหัวข้อข่าวสาร เรื่อง หน้าที่พลเมือง-ศีลธรรม
ที่มีนักเรียนเป็นศูนย์กลาง มาสนทนาในชั้นเรียน (5 นาที)
2. ให้นักเรียนร่วมกันเสนอประเด็น เพื่อการอภิปราย เป็นรายกลุ่ม
กลุ่มละ 5 คน
3. ให้จัดนิทรรศการ หรือทำโครงการ เสนอผลงานเป็นรายกลุ่ม

ประเด็นอภิปราย

1. วิชาหน้าที่พลเมือง กับ วิชาศีลธรรม นักเรียนชอบวิชาอะไร มา
น้อยเพียงใด ให้กลุ่มระดมสมอง ตัดสินเพื่อนำเสนอข้อมูลด้วยความคิดเห็น

ของสมาชิกในกลุ่ม

2. จงนำเสนอแนวคิดแนวทางที่ว่า ความเป็นพลเมืองดีควรมีลักษณะอย่างไร

3. เนื้อหาที่ควรจะนำมาใช้ในการเรียนการสอนวิชา หน้าที่พลเมือง - ศีลธรรม ควรจะมีเรื่องอะไรบ้าง

4. เห็นด้วยหรือไม่กับคำพูดที่ว่า “ถ้าประชาชนและรัฐต่างปฏิบัติตามจรรยาบรรณแห่งสถานภาพของตนให้ถูกต้อง บ้านเมืองก็จะสงบร่มเย็น ประชาชนก็จะอยู่เย็นเป็นสุข” จงร่วมกันอภิปรายให้ตรงตามประเด็นนั้นๆ

5. การนำหลักคุณธรรมจริยธรรมในภาคความรู้หรือทฤษฎีไปสู่ภาคปฏิบัติ มีวิธีการอย่างไร จึงจะเหมาะสมตามสภาพสังคมในปัจจุบัน

เรื่อง
แหล่งข่าว

เผยเด็กไทยชุกพรสวรรค์-ติ่งพ่อแม่-ครู มุ่งแต่ตำรา
หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน วันที่ 23 กันยายน 2543

หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน

เผยเด็กไทยชุกพรสวรรค์ ติ่งพ่อแม่-ครูมุ่งแต่ตำรา

เกสัซกรอภิสัทธี จัตรนนานนท์ ประธานโครงการคุณภาพเปิดเผย
แนวทางพัฒนาเด็กไทยปัจจุบันว่า เด็กไทยทั่วไปมีความสามารถแฝงอยู่มาก
แต่เด็กกลับเรียนรู้ต่ำกว่าศักยภาพแท้จริง สาเหตุเพราะที่บ้านและโรงเรียน
ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็ก กระบวนการเรียนการสอนที่ตี ทักให้
อุปสรรคการเรียนรู้ โดยผู้ปกครองและครูมักให้ความสำคัญในผลการเรียน
ของเด็ก วิชาการที่เด็กจะจดจำ ซึ่งมีส่วนดี แต่ไม่ใช่ทั้งหมด เพราะส่วนจำเ
ต่อกระบวนการเติบโตของเด็กถูกละเลย ในการพัฒนากระบวนการทางความ
ทักษะความคิดให้เด็กสามารถแก้ปัญหาชีวิตเมื่อโตขึ้น

“เราพบเด็กหลายคนมีปัญหาไม่ใช่เพราะสติปัญญาไม่ดี แต่พ่อ
สนใจแต่ความสามารถทางสติปัญญา ไม่ดูความพร้อมของลูกว่าร่างกาย
ทำงานสัมพันธ์กับสมองด้วยหรือไม่ เราจะเห็นเด็กปัญญาดี แต่เรียนตกมา
เพราะเด็กขาดความสนใจเรื่องการเตรียมพร้อม ย่อมส่งผลให้ขาดความ
มั่นใจตัวเอง แล้วจะทำให้คนฉลาดได้อย่างไร ระบบการศึกษาเป็นสิ่งสำค
ประเทศไทยถ้าปฏิรูปการศึกษาน่าจะช่วยให้”

วิธีดำเนินงาน

1. ครูให้นักเรียนสมัครใจเลือกสมาชิกกลุ่ม ในการปฏิบัติงานกลุ่ม กลุ่มละไม่เกิน 5 คน
2. ครูแจกเอกสารหัวข้อข่าว ที่น่าสนใจ ให้แก่ตัวแทนกลุ่มรับงาน ไปทำ ตามใบงานที่กำหนดให้ โดยแต่ละกลุ่มได้รับหัวข้อข่าวที่ไม่ซ้ำกัน
3. ระดมความคิดและปฏิบัติงาน ตามประเด็นที่กำหนดไว้ในใบงานที่ได้รับแจก
4. ส่งตัวแทนกลุ่ม ออกมานำเสนอผลงานของกลุ่ม

ประเด็นอภิปราย

1. การพัฒนาเด็กไทย ตามความคิดเห็นของสมาชิก เห็นว่าจะต้องพัฒนาเรื่องใดเป็นอันดับแรก ตามหัวข้อข่าวเรื่อง “เผยเด็กไทยซุกพรสวรรค์ ดึงพ่อแม่-ครูมุ่งแต่ตำรา”
2. จากคำกล่าวที่ว่า “เด็กไทยเรียนรู้ต่ำกว่าศักยภาพที่แท้จริง” มีความเป็นจริงมากน้อยอย่างไร ขอให้ร่วมกันอภิปรายในประเด็นนี้ อย่างกว้างขวาง โดยมีครูเป็นที่ปรึกษาคอยช่วยเหลือ
3. ท่านคิดว่า “เด็กไทยมีพรสวรรค์ในเรื่องใดมากที่สุด” ขอให้ร่วมกันวิเคราะห์
4. กระบวนการเรียนการสอนที่ดี คิดว่ามีลักษณะอย่างไร
5. เห็นด้วยหรือไม่ว่า กับคำกล่าวที่ว่า “บ้านและโรงเรียนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็ก”
6. “ทักษะกระบวนการทางความคิด ให้เด็กสามารถแก้ปัญหาชีวิตได้” ท่านมีวิธีการเสนอแนะต่อสังคมอย่างไร ให้ร่วมกันอภิปราย

7. คำกล่าวที่ว่า “เราพบเด็กหลายคนมีปัญหาไม่ใช่เพราะสติปัญญาไม่ดี แต่พ่อแม่สนใจแต่ความสามารถทางสติปัญญา ไม่ดูความพร้อมของร่างกายทำงานสัมพันธ์กับสมองด้วยหรือไม่ เราจะเห็นเด็กปัญญาดีเรียนตกมากขึ้น เพราะเด็กขาดความสนใจเรื่องการเตรียมพร้อม ย่อมส่งผลขาดความเชื่อมั่นในตัวเอง แล้วจะทำให้คนฉลาดได้อย่างไร ระบบการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญ ประเทศไทยถ้าปฏิรูปการศึกษาน่าจะช่วยให้”

จากคำพูดดังกล่าว จงสรุปเป็นประเด็น ดังต่อไปนี้

- สติปัญญาของเด็ก จัดว่าเป็นปัญหาสำหรับเด็กหรือไม่
- ปัญหาที่ว่านี้ ใครควรมีบทบาทในการแก้ปัญหาได้มากที่สุด
- ความพร้อมของลูกมีความสำคัญอย่างไร
- ร่างกายและสมอง มีความสำคัญต่อการเรียนรู้อย่างไร ให้

เสนอเป็นมุมมองของความคิดของสมาชิกทุกคนร่วมกันอภิปราย

- ท่านต้องการสร้างความเชื่อมั่นในตัวเอง ในลักษณะอย่างไรให้มากที่สุด
- ท่านคิดว่าปัญหาดังกล่าว จะต้องแก้ไขสิ่งใดก่อนเพื่อให้ถูกของปัญหา

8. ท่านต้องการให้พ่อแม่ ครู ดำเนินการในเรื่องเหล่านี้้อย่างไร จัดลำดับความต้องการเพื่อนำเสนอผู้มีบทบาทในการพัฒนาและแก้ไขปัญหานี้

9. คำกล่าวที่ว่า พ่อแม่-ครู มุ่งแต่ตำรา นักเรียนเข้าใจความหมายอย่างไร

10. ท่านคิดว่าระบบการศึกษา จะช่วยแก้ไขปัญหานี้ได้อย่างไร

ชั้นร.มัธยมศึกษา มุขลิตี ยังน่าห่วง

จากการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “เทคนิคการให้คำปรึกษา การป้องกันอาชญากรรม ยาเสพติด และการละเมิดสิทธิเด็กในเชิงรุก” เมื่อวันที่ 24 ส.ค. นายสมศักดิ์ ปรีดานันท์กุล รมว. ศึกษาธิการ กล่าวว่า สถานการณ์เรื่องอาชญากรรม ยาเสพติด การละเมิดสิทธิเด็ก และการพนันทุกวันนี้ยังมีอาการทรงกับทรุด หากเราปล่อยปละละเลยแก้ปัญหาที่จะหลุดถึงเรื่องการปฏิรูปการศึกษา การปฏิรูปการเรียนรู้ หรือเห็นสิ่งแปลกใหม่ที่เกิดขึ้นในสังคมไทย การแก้ปัญหาต่างๆ เหล่านี้ทุกฝ่ายในสังคมต้องร่วมมือกัน อย่างไรก็ตาม ที่ผ่านมารัฐบาลมีนโยบายราชวรรัฐร่วมป้องกันยาเสพติดและโครงการโรงเรียนสีขาว ซึ่งได้ผลพอสมควร แม้เราจะประสบความสำเร็จเรื่องความร่วมมือระหว่างรัฐและเอกชนมีมากขึ้น โดยสิ่งที่เราจะต้องเร่งดำเนินการคือ ช่วยกันรณรงค์สร้างองค์ความรู้ให้เกิดขึ้นกับสังคม และปลูกจิตสำนึกให้ตระหนักถึงพิษภัยที่จะเกิดขึ้น ทั้งนี้ ตนเชื่อว่าถ้าทุกคนทำงานในหน้าที่ปัญหาต่างๆ จะแก้ไขได้สำเร็จ

วิธีดำเนินงาน

1. ครูหรือผู้เฝ้าอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ กล่าวนำทักทาย ถึงจุดมุ่งหมายการเรียนการสอนข้อมูลข่าวสาร การให้ความสำคัญในเรื่องการเรียนรู้ข้อมูล สารสนเทศ

2. สร้างความตระหนักในเรื่องของข่าว เหตุการณ์ ที่เกิดขึ้นในช่วงที่ผ่านมาและการคาดการณ์ในอนาคต

3. สนทนาเรื่อง แหล่งข่าวและเนื้อหาข่าว โดยชี้ให้เห็นว่าแหล่งข่าวอาจจะนึกถึง หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ส่วนเนื้อหาข่าว อาจจะนึกถึง ข่าวชาวบ้าน ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ เป็นต้น

4. นำข่าวสาร ที่น่าสนใจในวันนี้มาพูดคุย โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนมีอิสระทางด้านความคิด การพูดคุย อภิปราย ชักถาม ฯลฯ (ดำเนินการร่วมกันทั้งชั้นเรียน)

5. ให้คัดเลือกตัวแทนสมาชิกแต่ละแถว เป็นผู้จัดบันทึกประเด็นที่น่าสนใจไว้

6. มอบหมายให้นักเรียนประชุม วางแผนและไปดำเนินการศึกษาค้นคว้า เกี่ยวกับหัวข้อหรือประเด็นที่ร่วมกันอภิปราย ครึ่งนี้ เพิ่มเติม

ประเด็นอภิปราย

1. อบายमुख ที่สำคัญในหัวข้อข่าวครั้งนี้ คืออะไร
2. การให้คำปรึกษา มีความสำคัญอย่างไรต่อปัญหานี้
3. การแก้ไขปัญหานี้ ในบทบาทของนักเรียนจะมีวิธีการแก้ไขหรือป้องกัน มิให้เกิดขึ้นต่อนักเรียน ได้อย่างไรบ้าง
4. สังคมคาดหวังในปัญหานี้ อย่างไรบ้าง
5. จัดเรียงลำดับ ตัวอบายमुख ที่นักเรียนคิดว่ามีความรุนแรงมากที่สุดเป็นอันดับ 1 และ 2
6. จัดนิทรรศการแสดงผลงานกลุ่ม ในบริเวณที่กำหนดให้

ความเจริญก้าวหน้า ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ในทุกๆ ด้านของสังคมทั่วโลกในยุคโลกาภิวัตน์ ย่อมทั้งกระตุ้นทางการศึกษาไว้ให้ต้องขบคิด โดยเฉพาะในเรื่องของหลักสูตรการเรียนการสอนว่าจะจัดหลักสูตรการศึกษาอย่างไรให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวได้ จึงดูเหมือนว่าเด็กจะรับมืออย่างไรกับเนื้อหาหลักสูตรซึ่งจะมีเข้ามาเรื่อยๆ อย่างไม่หยุดหย่อน ตามกระแสของการเปลี่ยนแปลง และอะไรเล่าที่เป็น**แหล่งรวมใจ**ของการเรียนรู้หรือหลักสูตรการเรียนการสอน ที่ต้องผันแปรไปตามกระแสของการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ดังกล่าว ดังนั้น สิ่งที่ไม่อาจจะเลยหรือคำนึงถึง คือบริบทของการเรียนรู้ของทุกคน หรือในการจัดการเรียนการสอนในด้านของ **คุณธรรมจริยธรรม** อันกล่าวได้ว่าเป็นแหล่งรวมใจที่จะนำไปสู่การอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างชอบธรรมและสร้างสรรค์สังคมแห่งสันติสุข ร่วมกันขจัดสิ่งเลวร้ายออกไปเสียจากสังคม โดยพยายามคัดสรรแต่สิ่งดี ๆ ไว้เป็นสมบัติของสังคมแห่งการเรียนรู้ในเรื่องต่างๆ อันไม่มีวันจบสิ้น

สังคมมนุษย์ต้องมีกฎเกณฑ์ กติกาของสังคม เพื่อการดำเนินชีวิตร่วมกันอย่างสงบสุขกติกาของสังคมต่างๆ มีทั้งที่เป็น **ตัวบทกฎหมาย และจริยธรรม หรือคุณค่า ค่านิยม** อันเป็นที่ยอมรับร่วมกันของสังคมนั้นๆ

เพื่อความชัดเจนมากขึ้นในเรื่องของคำว่าคุณธรรม จริยธรรม จึงขอยกการอธิบายความหมายจากคำบรรยาย *ของผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมประสงค์ น่วมบุญลือ คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร กล่าวว่า

* สมประสงค์ น่วมบุญลือ ผศ., **จริยศาสตร์**, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, พ.ศ. ๒๕๔๒

“คุณธรรม หรือจริยธรรม มีรากศัพท์จากภาษาละตินว่า *moralis* ซึ่งบาง
เราใช้ในภาษาไทยว่า ศีลธรรม ซึ่งมีความหมายเกี่ยวข้องกับกับจริยธรรม
บางครั้งอาจใช้แทนกันได้ ทั้งนี้เนื่องจากความหมายต้นกำเนิดของคำ
จริยธรรม (*Morals*) และศีลธรรม (*Ethics*) นั้นเป็นคำที่มีความสัมพันธ์
อย่างใกล้ชิด คำแรกมาจากภาษาละตินว่า *moralis* ส่วนคำหลังมาจากภาษา
กรีก ทั้งสองคำมีความหมายว่า “ธรรมเนียมปฏิบัติ หรือวิถีชีวิต” (*the custom or the way of life*) ในปัจจุบันคำว่า *moral* หมายถึง การประพฤติ
ตนหรือลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ส่วน *ethics* หรือปรัชญาจริยะ (*Moral Philosophy*) หมายถึงการศึกษาความประพฤติที่เป็นเรื่องจริยธรรม”

เมื่อพิจารณาจากความหมายดังกล่าวข้างต้น โดยนัยของ ก
ประพฤติตนหรือลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน
พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน ที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้แก่เด็กจึงเป็น
“แรงกระตุ้น” อันสำคัญที่จะชักจูงใจ ชี้นำให้เด็กรู้จักการเตรียมพร้อมตัว
ให้จัดตัวเองเป็น ในการดำเนินชีวิตไปพร้อมกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของ
สังคมไทยและกระแสข้อมูลสารสนเทศที่มากมาย อันเป็นชีวิตสังคมที่ติด
อยู่ร่วมกันในประเทศเดียวกัน และอยู่ร่วมกับคนจากสังคมอื่นๆ ต่างประเทศ
ได้อย่างสงบสันติ ต้องมี **จริยธรรม** ทั้งภายในตัวเองและต่อผู้อื่นมากยิ่งขึ้น
ในการประกอบอาชีพทุก ๆ สาขา และทุกแง่ทุกมุมของการดำเนินชีวิต ที่
มิใช่ว่าเมื่อสังคมไทยพัฒนาไปถึงยุคข้อมูลข่าวสารแล้ว ทุกคนจะมีอิสระ
ที่จะใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศเหล่านั้นโดยไม่ต้องคิดถึง **ความซื่อ**
ธรรมใด ๆ ที่จะมีผลกระทบเสียหายต่อบุคคลอื่น หรือสังคมส่วนรวม ในท
ตรงกันข้าม ผู้ใหญ่ทั้งหลายพึงมีและให้ประสบการณ์ไกล ให้เด็กรู้จักคิดแ
วางแผนระยะยาวทั้งแก่ตนเองและส่วนรวม ยกตัวอย่างในกรณีของเร
ข้อมูลสารสนเทศนี้ ผู้จัดการเรียนการสอนอาจต้องมองไกลไปอีกว่า จริยธ
ที่เด็กพึงมีติดตัวไปใช้ประโยชน์กับการดำเนินชีวิตในยุคข้อมูล ข่าวสาร **พันจ**
ยุคนี้นี้ไป จริยธรรมที่ชี้นำนะเด็กไปจะยังมีผลต่อไปหรือไม่ ดังนั้น การ

ประสบการณ์การเรียนรู้ทางด้านข้อมูลสารสนเทศให้แก่เด็กจึงเป็นเรื่องที่มีความหมายสำคัญยิ่งเรื่องหนึ่งที่ต้องอาศัย การวางแผน การกำหนดจริยธรรมหลักที่จำเป็นแก่เด็ก การร่วมมือร่วมใจของครูทุกคนในสถานศึกษาตลอดจนถึงชุมชน ในการจัดการเรียนรู้ให้เด็ก การประพฤติปฏิบัติตนไปในทางเดียวกัน การติดตามผลการพัฒนาตนเอง

ปัญหาการสอนคุณธรรม จริยธรรม นี้มีใช้แต่ในสังคมไทยเท่านั้น ที่เห็นเป็นประเด็นสำคัญ Dr.Farzin Davachi แพทย์ผู้เชี่ยวชาญโรคเอดส์ ภูมิเวชศาสตร์และนักวิชาการด้านหลักสูตรจริยธรรม ได้นำเสนอกรอบโครงสร้างหลักสูตรจริยธรรมสากล* สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อขยายผลการเรียนด้านจริยธรรมจากภาคทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติจริง ให้เป็นไปได้อย่างขึ้น เหตุผลสำคัญในการนำเสนอสืบเนื่องจากข้อเท็จจริงที่ปรากฏในหลายประเทศ ว่า ระบบการศึกษาของประเทศต่างๆ ทั่วโลก ให้ความสำคัญแก่การจัดการเรียนรู้ด้านทฤษฎี เนื้อหาความรู้วิทยาการ ความก้าวหน้าต่างๆ มากกว่าให้เด็กได้รับประสบการณ์ที่ดีทางด้านจริยธรรมและคุณธรรม เพื่อการนำไปใช้ในชีวิตที่ต้องอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสันติ การละเลยความสำคัญของจริยธรรมที่ดีต่างๆ ไป และมุ่งเน้นด้านการแข่งขันกันในการเรียน การดำเนินชีวิต นำไปสู่สภาพปัญหาต่างๆ ทางสังคมที่กำลังเป็นอยู่ขณะนี้ในแทบทุกประเทศ เช่น ปัญหาสิ่งแวดล้อม ชาญยุทธกรรมการณ์ ปล้น ฆ่า การใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา การฉ้อราษฎร์บังหลวง ฯลฯ เกิดเป็นสภาพที่ผู้นำเสนอใช้คำว่า วิกฤติการณ์ทางจริยธรรม (Moral Crisis)

ในฐานะนักวิชาการด้านจริยธรรม ผู้นำเสนอมีปรัชญาพื้นฐานของการทำโครงสร้างหลักสูตรจริยธรรมสากล มุ่งเน้นไปที่กลุ่มเด็กระดับประถมศึกษา ในช่วงอายุ 5-14 ปี ว่าเป็นกลุ่มเป้าหมายที่จะรับรู้และพร้อมที่จะ

* ฟาร์ซิน ดาวัชชี ศ.นพ., โครงสร้างหลักสูตรจริยธรรมศึกษาสากล สำหรับระบบโรงเรียนประถมศึกษา, เอกสารอัดสำเนาเพื่อการประชาสัมพันธ์, ไม่ระบุปีที่จัดทำ, 16 หน้า

เรียนรู้ทางจริยศึกษา (Moral Education) ที่เหมาะสมได้แก่ควร หากได้รับการปลูกฝังเจตคติที่ดีจากการปฏิบัติจริงตั้งแต่ช่วงวัยนี้ โดยความร่วมมืออย่างแนบแน่น ใกล้ชิด จากครอบครัว ผู้ปกครอง และชุมชนที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับเด็กและสถานศึกษา ดังจะได้สรุปเฉพาะหัวข้อจริยธรรมสากลที่ Dr.Dava เสนอไว้ดังนี้

- ความสามารถในการคิดและปฏิบัติด้วยตนเอง ความสามารถในการรับผิดชอบต่อความผาสุกของตนเองอย่างไม่เห็นแก่ตัว
- ความหวังที่จะเป็นคนดีในโลกและตระหนักว่าแต่ละบุคคลมีบทบาทในสังคมและความพยายามที่จะมีส่วนร่วมช่วยสังคมในส่วนรวม
- ต้องยอมรับว่าการพึ่งพาตนเองนั้น มิได้หมายความว่าละทิ้งอิสระอย่างเต็มที่หรืออยู่อย่างโดดเดี่ยว แต่หมายความว่าต้องมีการสื่อสารและร่วมมือกัน
- การยอมรับความสำคัญของการวางแผนระยะยาวและคุณค่าของการเสียสละในระยะสั้นเพื่อประโยชน์ที่จะได้รับมากที่สุดในอนาคต การเข้าใจว่าเราไม่สามารถที่จะมองเพียงอนาคตข้างหน้าได้ทั้งหมด และการเข้าใจว่าการพัฒนาทักษะและเจตคติของแต่ละบุคคลนั้น มิใช่เพียงแต่จะทำให้ประสบความสำเร็จในสังคมปัจจุบันเท่านั้น แต่ยังสามารถที่จะปรับตัวให้รับกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในอนาคตได้ด้วย
- การยอมรับว่า การดำรงอยู่ของทุกชีวิตนั้นขึ้นอยู่กับอำนาจศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลก และมนุษย์ต้องดำรงอยู่เคียงคู่กับธรรมชาติ พร้อมทั้งให้เกียรติธรรมชาติด้วย
- การเอาใจใส่ต่อผลงานอย่างมีประสิทธิภาพของตน และยอมรับถึงความสำคัญของ “เศรษฐกิจพอเพียง”
- ความสามารถในการประเมินผลเชิงวิเคราะห์ของวิถีชีวิตแบบ

ต่างๆ รวมถึงความประเพณี วัฒนธรรม ประเพณี โดย
อนุรักษ์ประเพณีเก่าๆ และถ้าเป็นไปได้ก็อาจดัดแปลงสิ่ง
ต่างๆ ให้เข้ากับสังคมและสิ่งแวดล้อม

ในการนี้ ผู้นำเสนอตระหนักและยอมรับว่าไม่มีประเทศใดในโลกที่จะ
ไม่มีการบรรจุเนื้อหาการเรียนเรื่องจริยธรรมไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอน
ไว้แล้ว นอกจากนี้ยังยอมรับถึงความมีเอกภาพของทุกศาสนาที่มีอยู่ในโลก
ทั้งหมดว่า มีเป้าหมายเพื่อให้มนุษย์ทุกคนเป็นคนดีเหมือนๆ กัน หลักสูตร
จริยธรรมสากลนี้จึงมีปรัชญาพื้นฐานให้เป็นหลักสูตรที่ปรับเข้ากับปรัชญาของ
แต่ละศาสนาได้ ในขั้นตอนของการจัดทำรายละเอียดเกี่ยวกับการเรียนการ
สอน จุดเน้นของหลักสูตรจริยธรรมสากลมุ่งให้ผู้สอนปรับกิจกรรมการเรียนรู้
ให้เป็นไปในทางปฏิบัติจริงมากกว่าการเรียนเนื้อหาจริยธรรมแบบท่องจำ จะ
เห็นได้ว่าจริยธรรมประการต่างๆ ที่นำเสนอในโครงสร้างหลักสูตรฯ เป็น
จริยธรรมสากลที่มีอยู่ในทุกศาสนา วิธีการปฏิบัติจริงเน้นให้ใช้วิธีเสริมขวัญ
กำลังใจแก่นักเรียน รวมไปถึงการส่งเสริมซึ่งกันและกันในกลุ่มผู้ใหญ่มุ่ทุกฝ่ายที่
เกี่ยวข้องกับผู้เด็ก เพื่อให้เด็กสามารถพัฒนาจริยธรรมและปฏิบัติตนได้และถูก
ต้องเต็มศักยภาพ

แนวคิดและข้อเสนอดังกล่าวแสดงถึงความปรารถนาดี และมีเหตุผล
พอสมควรแก่การนำไปประยุกต์ใช้ได้ทันที หากเราของสถานการณ์ปัจจุบัน
ของสังคมไทย จะเห็นได้ทันทีว่า เราชาวไทยกำลังดำเนินชีวิตไปอย่าง “ตัว
ใครตัวมัน” มากขึ้นทุกขณะ ทุกคนต่างมีเหตุผลของตัวเองในการดำเนิน
กิจกรรมต่างๆ เรียกร้อง อ้างสิทธิเสรีภาพในส่วนที่เกี่ยวข้องกับตัวเองและ
กลุ่มพวกพ้องของตัวเอง โดยมองข้ามประโยชน์หรือผลดีเป็นส่วนรวม ที่ทุก
คนในสังคมจะพอใจร่วมกันได้ สำนึกของความเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม และ
ทำงานเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมค่อนข้างจะหายากได้ทุกขณะ กล่าวอีกนัย
หนึ่งก็คือ จริยธรรมของชาวไทยเป็นประเด็นสำคัญทางสังคมที่จะต้องได้รับการ
พิจารณา ทบทวน และสร้างเสริมกันใหม่ ในขณะที่เรากำลังเดินไป พร้อมๆ

กับสังคมโลก ในทุกมิติของการดำเนินชีวิตสังคม ไม่ว่าจะเป็นในด้านการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม จริยธรรมของสังคมจะมีผลสะท้อนต่อการเรียน ของเด็ก ที่ยังอยู่ในวัยศึกษาทั้งในระบบโรงเรียน หรือนอกระบบ และก ศึกษอาธยาศัยซึ่งเป็นโครงสร้างทางการศึกษาใหม่ที่จะนำมาใช้ในอนาคต ใกล้เคียง จึงมีประเด็นปัญหาว่าเรามีเตรียมพร้อมอะไร และอย่างไรไว้บ้าง

สถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงทั้งในประเทศไทยและประเทศอื่นๆ ทั้งหล ในช่วงเวลาต่าง ๆ จึงเป็นสื่อเพื่อการเสริมสร้างจริยธรรมได้เป็นอย่างดี จริยธรรม ในที่นี้ได้ครอบคลุมทั้งจริยธรรมทั่วไป ที่เป็ความซื่อสัตย์และปฏิบัติสับเนื่องก มาพร้อม ๆ กับสังคมไทย แต่ในปัจจุบันอาจหย่อนยานไปด้วยเหตุปัจจัยต่าง ซึ่งเราสามารถรับรู้ได้จากเครือข่ายข่าวสาร เครื่องมือประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ที่เ จากเทคโนโลยีใหม่ๆ ด้านต่าง ๆ และ จริยธรรมสำหรับผู้มีอาชีพใน วงการเทคโนโลยี รวมทั้งอาชีพอื่นๆ เช่น แพทย์ วิศวกร สถาปนิก ข้าราชการ ฯลฯ

ข้อสังเกตเพื่อการจัดการเรียนการสอนในระดับมัธยม

โครงสร้างหลักสูตรรวมการเรียนการสอนจริยธรรมสากลที่ยกมานำเสนอ มีกลุ่มเป้าหมายที่เด็กระดับประถมศึกษา แต่เมื่อพิจารณาแล้ว จะเห็นได้ว่า สามารถใช้เป็นพื้นฐานของการจัดประสบการณ์ทางจริยธรรมทางการศึกษา ให้แก่เด็กระดับมัธยมศึกษาต่อไปได้ด้วย ทั้งนี้ การจัดการเรียนรู้ทางด้ สารสนเทศด้วยวิธีการต่างๆ รวมไปถึงการเรียนรู้ตามเนื้อหาวิชาสามัญต หลักสูตรโดยปกตินั้น จะสามารถสร้างเสริม ปลุกจิตสำนึก สร้างค่านี ให้เกิดการปฏิบัติตนอย่างมีจริยธรรมได้ทั้งสิ้น หากครูได้ตั้งประเด็นหลัก เกี่ยวข้องในด้านการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศต่างๆ แล้วใช้กลวิธีการส เชื่อมโยงให้เด็กสร้าง แนวคิดทางจริยธรรม ด้วยตนเอง จนสามารถปฏิบัติ อย่างมีจริยธรรมได้ตามวัย ในที่นี้จึงขอยกตัวอย่างประเด็นด้านสารสนเทศ เป็นแนวทาง ให้นำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีต่างๆ หรือเพื่อป ปรยุคต์เป็นประเด็นสำหรับกิจกรรมการเรียนรู้ ตามความสนใจของผู้เร

สภาพท้องถิ่นความต้องการร่วมกันของชุมชน เช่น

- การมีเครื่องมือไฟฟ้า เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ โทรศัพท์มือถือ กล้องถ่ายรูปดิจิตอล
- อุปกรณ์ดิจิตอล ทำให้สังคมไทยทันสมัยอย่างไรบ้าง
- เครื่องมือเครื่องใช้ไฮเทค ไปด้วยกันกับสังคมไทยได้เพียงพอ
- เครื่องมือเครื่องใช้ไฮเทคช่วยประหยัดเวลาหรือพาให้เราช้าเสีย
- ชุมชนเราไม่มีไฮเทคเข้า เราต้องอยู่ล้าหลังเขาแน่เลย
- เราต้องมีเหมือนเพื่อนให้ได้ใช้ใหม่
- ชุมชนของเราถ้าจะก้าวหน้า ก็ต้องกล้าได้กล้าเสีย
- คนไทยเราไม่ต้องคิดอะไรมาก ตามเทคโนโลยีให้ทันเท่านั้นพอ
- อุปกรณ์ไฮเทคช่วยให้คนมีงานทำมากขึ้นหรือน้อยลง
- อินเทอร์เน็ตจะทำให้เราไม่ต้องซื้อหนังสือพิมพ์
- อาชีพใด ๆ ก็สู้การเป็นดาราไม่ได้
- ข่าวสารทางอินเทอร์เน็ตเชื่อถือได้มากกว่าข่าวหนังสือพิมพ์
- คนทำงานทางด้านสื่อสารมวลชนเท่านั้นจะต้องมีความรู้เทคโนโลยี
- บุคลิกภาพที่ดีของผู้ทำงานด้านสื่อมวลชน
- คุณธรรมสำคัญไฉน ถ้าไร้เงินตรา ฯลฯ

ประเด็นเสนอแนะทางสารสนเทศ และประเด็นจากหลักสูตรจริยธรรมสากลที่นำเสนอเป็นตัวอย่างนี้ สถานศึกษาและชุมชนอาจหาหรือร่วมกัน เลือกหรือกำหนดขึ้นใหม่ หรือจัดลำดับเนื้อหา เพื่อนำไปเป็นหัวข้อ หรือแนวคิดสำคัญ (Concepts) ของกิจกรรมการเรียนรู้แบบต่างๆ ให้เด็กสร้างวิสัยทัศน์ของตนเอง ทั้งในด้าน จริยธรรม เป้าหมายของชีวิต แนวทางดำเนินชีวิต ฯลฯ

ตามระดับชั้นเรียน ้วย ความสามารถในการรับรู้ ทั้งนี้โดยให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมด้านต่างๆ ที่เป็นบริบทของชุมชนและสังคมไทย เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุถึง เป้าหมายของชาติ ที่มุ่งหวังให้ สมาชิกในสังคมไทย ดำเนินชีวิต ร่วมกันอย่างสงบสันติ ไปพร้อมกับสังคมอื่น ใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศให้แก่ตนเองและมีเจตคติที่ดีต่อการทำประโยชน์แก่ส่วนรวม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, **หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)**, โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, พิมพ์ครั้งที่ 2, พ.ศ. 2535, 177 หน้า
- พระราชวรมนี, **ขอบฟ้าแห่งความรู้**, เอกสารพัฒนากระบวนการเรียนรู้
 อันดับที่ 5, โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ศูนย์พัฒนาหนังสือ
 กรมวิชาการ จัดพิมพ์, พ.ศ. 2541, 33 หน้า
- พิชามญช์, **งานแรกของบัณฑิตใหม่**, คอลัมน์ บทบาทคนหนุ่มสาว, วารสาร
 สกสทไทย รายสัปดาห์, ปีที่ 46 ฉบับที่ 2387, ISSN 0125-068X,
 ประจำวันอังคารที่ 18 กรกฎาคม 2543
- ฟาร์ซีน ดาอาชิ ศ.นพ., **โครงสร้างหลักสูตรจริยธรรมศึกษาสากล** สำหรับ
 ระบบโรงเรียนประถมศึกษา, เอกสารคัดสำเนาเพื่อการประชาสัมพันธ์,
 ไม่ระบุปีที่จัดทำ, 16 หน้า
- วิชณุ สุวรรณเพิ่ม, **การตกแต่งต้นฉบับ**, คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
 รามคำแหง, พ.ศ. 2524.
- ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ, **แนวการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบ-
 การณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 เล่ม 2**, เอกสารอัด
 สำเนาใช้ในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร, พ.ศ. 2533
- สมประสงค์ น่วมบุญลือ ผศ., **จริยศาสตร์**, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
 ศิลปากร, พ.ศ. 2542
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎีกา, **พระราช
 บัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542**, บริษัทพริกหวาน
 กราฟฟิค จำกัด, กรุงเทพมหานคร, พ.ศ. 2524, 46 หน้า

ชุตลย์ วิริยเวชกุล ศ.นพ., การอุดมศึกษาของฮ่องกง, แปลและเรียบเรียงจาก

"The University Grants Committee of Hong Kong."

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ จัดพิมพ์, บริษัท

พิมพ์ดีดจำกัด, ธันวาคม พ.ศ. 2542

Curriculum Blueprint 2000, USA, Florida, 1995

ภาคผนวก

ภาคผนวก

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

ประถมศึกษาปีที่ 1 - 2

กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

หน่วยที่ 5 ข่าวดูเหตุการณ์ และวันสำคัญ

คำอธิบาย

รวบรวมข่าว เหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นรอบๆ ตัว จำแนกระหว่างข้อเท็จจริงและความคิดเห็น อภิปราย เรียงลำดับเหตุการณ์ สรุปเป็นใจความสำคัญ แล้วนำเสนอโดยการเล่า บรรยาย วาดภาพ เน้นความถูกต้องและความทันสมัยของข่าว นำเอาเนื้อหาจากข่าวไปสัมพันธ์กับบทเรียนต่างๆ

อภิปรายเกี่ยวกับวันสำคัญต่างๆ ที่กำลังจะมาถึง วางแผนจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ให้สอดคล้องกับความหมายของวันนั้นๆ ร่วมปฏิบัติกิจกรรมในวันสำคัญต่างๆ ตามที่วางแผนไว้แล้ว

เพื่อให้มีความสามารถในการแสวงหาข่าวสาร วิเคราะห์ข่าวสาร และนำข่าวสารไปใช้ในการเรียนรู้ ปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องในวันสำคัญต่างๆ

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

ประถมศึกษาปีที่ 3 - 4

กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

หน่วยที่ 8 ข่า เหตุการณ์ และวันสำคัญ

คำอธิบาย

ติดตาม รวบรวมข่าวสารต่างๆ ที่น่าสนใจ และมีผลกระทบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน อภิปราย วิเคราะห์ แยกแยะว่าเป็นข้อเท็จจริงหรือไม่ สรุปข่าวและข้อคิดอันเป็นประโยชน์ที่ได้จากข่าว แสดงความคิดเห็นถึงประโยชน์ของการติดตามรับฟังข่าวสารต่างๆ ติดตามและแลกเปลี่ยนข่าวสารซึ่งกันและกัน

อภิปราย วางแผน การจัดกิจกรรมในวันสำคัญต่างๆ ตามโอกาสที่มาถึง ตัดสินใจเลือกจัดกิจกรรมที่เหมาะสม อภิปราย และเข้าร่วมกิจกรรมศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของวันสำคัญต่างๆ อภิปราย แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับวันสำคัญนั้นๆ

เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวันสำคัญต่างๆ มีทักษะในการรวบรวมข่าวสารวิเคราะห์ข่าว วางแผนในการจัดกิจกรรมในวันสำคัญ มีเจตคติที่ดี และเห็นคุณค่าของการติดตามข่าวสาร นำข้อคิดจากข่าวสารมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ร่วมกิจกรรมในวันสำคัญในทางสร้างสรรค์ มีประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

ประถมศึกษาปีที่ 5 - 6

กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

หน่วยที่ 11 ข่า เหตุการณ์ และวันสำคัญ

คำอธิบาย

สังเกต ศึกษา รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับข่าวสาร เหตุการณ์ต่างๆ ของชุมชนหรือจังหวัด ในด้านเศรษฐกิจ การศึกษา สาธารณสุข การเมือง

ข่าวสังคมทั่วไป จากแหล่งข่าวต่างๆ วิเคราะห์ อภิปราย จัดจำแนก สรุปเป็น
ความรู้หรือหลักการที่จะนำมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน และหลักการ
พัฒนาเพื่อปรับปรุงชุมชนหรือจังหวัดของตน แสดงความรู้สึกที่มีต่อความรู้
ความคิดที่กว้างขวางที่ได้จากการติดตามวิเคราะห์ข่าว ปฏิบัติตนในการ
แลกเปลี่ยน วิเคราะห์ข่าวสารกันอยู่เสมอ

สังเกต รวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับความก้าวหน้าทางด้านการติดต่อ
สื่อสารในปัจจุบัน วิเคราะห์ผลกระทบที่มีต่อชีวิตความเป็นอยู่ของตนเองและ
สังคม ความรู้สึกและเจตคติที่มีต่อความเจริญรุดหน้าดังกล่าว เลือกใช้และ
ปรับตนได้เหมาะสม

สังเกต รวบรวมข้อมูล กิจกรรม ในวันสำคัญต่างๆ ที่เคยพบเห็น
วิเคราะห์ อภิปรายผลดีของการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่มีต่อตนเองและส่วนรวม
จำแนกเป็นการปฏิบัติตนที่ดี สอดคล้องเนื่องในโอกาสวันสำคัญต่างๆ สรุป
เป็นหลักการปฏิบัติตนที่ดีมีประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม แสดงความรู้สึก
และเจตคติที่มีต่อวันสำคัญและกิจกรรมในวันสำคัญต่างๆ

วางแผน อภิปราย การจัดกิจกรรมในวันสำคัญต่างๆ ในโอกาสที่
เวียนมาถึงตามความเหมาะสม แบ่งหน้าที่กัน และปฏิบัติกิจกรรมตามที่ได้รับ
มอบหมายอย่างเต็มที่

เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะในการสังเกต ศึกษา รวบรวม
ข้อมูล วิเคราะห์ สรุปข่าว รายงาน วางแผนการจัดกิจกรรมในวันสำคัญ
วิเคราะห์ ประเมิน และปรับปรุงการปฏิบัติงาน สนใจ และเห็นคุณค่าของการ
ติดตาม ศึกษา วิเคราะห์ข่าวสารต่างๆ มีเจตคติที่ดีต่อวันสำคัญและการ
บำเพ็ญประโยชน์ในวันสำคัญ ทนเหตุการณ์ บำเพ็ญตนในวันสำคัญและปรับ
ตนเข้ากับเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

ผู้จัดทำ

ผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายอ่ำรุ่ง จันทวานิช
นางชาริรัตน์ วัฒนสิน

อธิบดีกรมวิชาการ
รองอธิบดีกรมวิชาการ

คณะกรรมการ

นายประสาธ สอ้านวงศ์
นางสาวเพราพรรณ โกมลมาลย์
นายโสภณ ไสมัดดี
นางศุภยาภรณ์ สุขพยัคฆ์
นายดวงชัย ผลชีวิน
นางภาวณี อ่ำรุ่งเลิศฤทธิ์
ว่าที่ ร.ต.อุดมศักดิ์ ธนะกิจรุ่งเรือง
นางนิรมล ตูจินดา
นางเกยูร ปรียพฤทธ์
นายณัฏฐนันดร สุวรรณรัตน์
นายอ่ำรุ่งศักดิ์ อ่ำรุ่งเลิศฤทธิ์
นายศักดิ์สิน ช้องดาบรากุล
นางสาวศรินทร์พร เศรษฐการุณย์
นางสาววรรณัน ขุนศรี
นางสาวสุกัญญา ว่องปรีชญา

ประธานคณะกรรมการ
รองประธานคณะกรรมการ
รองประธานคณะกรรมการ
คณะกรรมการ
คณะกรรมการ
คณะกรรมการ
คณะกรรมการ
คณะกรรมการ
คณะกรรมการ
คณะกรรมการ
คณะกรรมการ
คณะกรรมการและเลขานุการ
คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้เขียน

นางสาวเพราพรรณ โกมลมาลย์
นายดวงชัย ผลชีวัน
นางภาวณี อ่างเลิศฤทธิ์
นางนิรมล ตูจินดา
ว่าที่ ร.ต.อุดมศักดิ์ ชนะกิจรุ่งเรือง
นางสาวศรินทร์ เศรษฐการุณย์
นางเกตุร ปรียพฤทธิ์
นายศักดิ์สิน ช้องดารากุล

บรรณาธิการศิลป์

นายอรรถศักดิ์ อ่างเลิศฤทธิ์

ถ่ายภาพ

นางสาวศรินทร์ เศรษฐการุณย์

บรรณาธิการกิจ

นายประสัท สอ้านวงศ์

นางสาวเพราพรรณ โกมลมาลย์

ถอดบทเรียน

โรงเรียนดาราคาม ที่เอื้อเพื่อสถานที่ในการถ่ายภาพ

